

Feminist bir dünya hayal et!

Metin Aydın'ın 'Huzursuz Metinler'i

Eyüp Aygün Tayşir: İnsandan kahraman
olamayacağını tarih öğretti

VakıfBank Kültür Yayınları yayın hayatına başladı

4

Feminist bir dünya hayal et!

9

Bir şifa kaynağı olarak su

Hüseyin Bul

18

VakıfBank Kültür Yayınları yayın hayatına başladı

24

Akın Birdal: Benim Sarı Zarf'ımın hikayesi başka!

Nuray Pehlivan

36

Etkinlik

46

Çok Satanlar

11

'İnsandan kahraman olamayacağını tarih öğretti'

Soner Sert

21

Metin Aydın'ın 'Huzursuz Metinler'i

A. Rahim Kılıç

31

Erhan Karadağ: Muhalefete 'had bildirmek' yorumculuk sayılıyor

Gülşen İşeri

38

Yeni Çıkanlar

48

Duvar'dan Oku

Sayı: 31 | Kasım 2018

Yayın Sahibi**AND Gazetecilik ve Yayıncılık,****San. ve Tic. A.Ş. adına**

Vedat Zencir

Genel Yayın Yönetmeni

Ali Duran Topuz

İcra Kurulu Başkanı ve**Sorumlu Yazı İşleri Müdürü**

Ömer Araz

Yazı İşleri Müdürü

Cennet Sepetci / Anıl Mert Özsoy

Kapak Tasarım

Ersan Uğur Gör

Katkıda Bulunanlar

Emek Erez, Hüseyin Bul, Soner Sert,

Nuray Pehlivan, A. Rahim Kılıç,

Gülşen İşeri

Yönetim Yeri:

Maslak Mahallesi Ahi Evran Cad.

Nazmi Akbacı İş Merkezi 233-234

Sarıyer/İstanbul

Santral (212) 3463601, Faks (212)

3463635

e-mail: info@gazeteduvar.com.tr

Duvar Kitap'ta yayımlanan yazı,

haber ve fotoğrafların her türlü telif

hakkı AND Gazetecilik ve Yayıncılık

Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye aittir. İzin

alınmadan, kaynak gösterilmeden ve

link verilmeden iktibas edilemez.

Merhaba,

“Feminist Ütopya Projesi ‘Daha İyi Bir Gelecek İçin Elli Yedi Tahayyül’” adlı kitap elli yedi tane farklı dünya hayali sunuyor bize. Ütopya olarak tasarlanmış olsa da kitapta sorgulananların gerçekleşmesi ütöpik değil yani tasarlanmış, aşamalı bir gelecekte değil şimdi de ve yaşamsal. Bu ütopyalar bazen bir şiirle, bazen bir çizimle, bazen bir söyleşi ile bazen öyküyle varlık buluyor. Bilimsel kavrayışların, tıbbın, biyolojinin cinsiyet rollerini nasıl beslediğinden, arzu mu, rıza mı sorusuna, feminist bir dünyada annenin bir gününe, cinsellikten, adalete, ırkçılıktan, feminist bir anayasa-yaya kadar konuya dair hayati önemde olan birçok şey kitapta yerini alıyor. Emek Erez’in yazısıyla...

“Bisturi” adını taşıyan eserini okurlara sunan Metin Aydın, ezberini bozmadan, diğer yazı ve kitaplarında olduğu gibi, hem yine yaralayıcı bir eser adı kullanıyor hem de “Huzursuz Metinler” diyerek sükunetin kapısını çarparak, kalabalık metinlerle bizi yoğunluklu bir cendereye zorluyor. A. Rahmi Kılıç, Aydın’ın metinlerini inceledi.

İletişim Yayınları tarafından yayımlanan Tuhafıklar Fabrikası Eyüp Aygün Tayşir’in ikinci romanı... Soner Sert’e konuşan Tayşir, “Tuhafıklar Fabrikası’nın derdi akademi değil. Ben roman yazarak sosyal sorunlara, kurumsal meselelere çözüm arayan, bunlara ilişkin düşüncelerini romana sıkıştıran biri değilim. Tuhafıklar Fabrikası’nın tek derdi var, iyi bir modern roman olabilmek” diyor.

İrem Uzunhasanoğlu’nun kaleme aldığı, Ufkun Öte Yanı, İthaki Yayınları etiketiyle okuyucu ile buluştu. Hüseyin Bul, romanın atmosferini ve kurgusunu kaleme aldı.

VakıfBank Kültür Yayınları, yayıncılık hayatına başladı. Duvar Kitap olarak düşün dünyamıza yeni bir bakış ve çeşitlilik getirmesi arzusuyla sayfalarımızdan selamlıyoruz.

Türkiye’nin en büyük kitap festivali olan Uluslararası İstanbul Kitap Fuarı devam ediyor. Birçok yazar ve yayıncının hazır bulunacağı fuar için yeni çıkan kitapları ve fuar programlarını derledik.

Nuray Pehlivan ve Gülşen İşeri bu sayımızda röportajlarıyla katkıda bulundular.

Marifet iltifata tabidir. İyi okumalar!

Anıl Mert Özsoy

Feminist bir dünya hayal et!

“Feminist Ütopya Projesi ‘Daha İyi Bir Gelecek İçin Elli Yedi Tahayyül’” adlı kitap elli yedi tane farklı dünya hayali sunuyor bize. Ütopya olarak tasarlanmış olsa da kitapta sorgulananların gerçekleşmesi ütöpik değil yani tasarlanmış, aşamalı bir gelecekte değil şimdide ve yaşamsal. Bu ütopyalar bazen bir şiirle, bazen bir çizimle, bazen bir söyleşi ile bazen öyküyle varlık buluyor. Bilimsel kavrayışların, tıbbın, biyolojinin cinsiyet rollerini nasıl beslediğinden, arzu mu, rıza mı sorusuna, feminist bir dünyada annenin bir gününe, cinsellikten, adalete, ırkçılıktan, feminist bir anayasaya kadar konuya dair hayati önemde olan birçok şey kitapta yerini alıyor.

Kadına yönelik şiddetin, tacizin, tecavüzün, düşmanlığın; gündelik hayattan iş ortamına, setlerden, yayın dünyasına kadar hiç eksik olmadığı bir dünyada ve toplumda yaşıyoruz. Cezasızlık, iyi hâl indirimleri, genel ahlâk kriterleri, tabular, kurumların üzerimize giydirmeye çalıştığı roller, toplumsal cinsiyet kodları ve sayısız durum içinde yaşadığımız ortamı beslerken elbette feminizmler üzerine daha çok konuşmak ve direnişi isyana dönüştürmek gerekiyor.

Emek Erez

ÜTOPYADA DEĞİL, ŞİMDİ BURADA

Bu bağlamda geçtiğimiz günlerde İthaki Yayınları tarafından basılan, editörlüğünü Alexandra Brodsky ve Rachel Kauder Nalebuff'un yaptığı, “Feminist Ütopya Projesi ‘Daha İyi Bir

'Aslında bu kitabın şöyle bir sloganı olabilir bana kalırsa: Ütopyaada değil şimdi burada olması gerekenler. İdeal değil, kusursuz değil çünkü insan gibi değişken duygulara sahip bir varlığın olduğu yerde sıfır sorunsuz bir yer düşünülemez.'

Gelecek İçin Elli Yedi Tahayyül” adlı kitap, kadınların deneyimlerinden beslenen ve feminist bir dünya nasıl olurdu sorusunun peşine düşen bir metin olarak karşımıza çıkıyor. Başlangıçta “ütopya” ve “proje” kelimeleri nedeniyle tasarlanmış, kusursuz bir dünya mı aranıyor diye düşündürse de metni okudukça öyle olmadığını tam tersine olması gerekenin ve çok doğal olanın peşine düşüldüğünü fark ediyoruz. Ayrıca metinlerine kitapta yer verilen yazarların, genellikle “kusursuzluk” iddiasının değil, yaşamsal olanın hayali için çalıştıklarını görünce biraz içiniz burkuluyor. Çünkü hâlâ tacize uğramamak, istediğin vakitte sokakta özgürce dolaşabilmek, bedenine müdahale edilmemesi, LGBTİQ hakları gibi konular ütöpik bir tahayyül olarak, hayal edilen dünyaya yerleştiriliyor ve bu hayata dair olanın ütöpik olarak konumlanması can acıtıyor. Kitap, beden konusundan, aileye, tıptan, biyolojiye, şiirden, denemeye, grafitiye, bilime, kapitalizme, okullardan, sınıflardaki sıra düzenine, kelimelerin yapısını bozmaya kadar pek çok konuyu tartışmaya açıyor ve tüm bunların çözümü hayallerle temellendiriliyor. Böylece burada konu edilenin ütöpik, geleceğe yönelik, bir ideal olamayacağını tam da şu anda, yaşamın ortasında duran sorunlar olduğunu görüyoruz. Aslında bu kitabın şöyle bir sloganı olabilir bana kalırsa: Ütopyaada değil şimdi burada olması gerekenler. İdeal değil, kusursuz değil çünkü insan gibi değişken duygulara sahip bir varlığın olduğu yerde sıfır sorunsuz bir yer düşünülemez. Bu sadece bir hak arayışı, talep de değil; çünkü hayata dair olan birilerinden istenmez, yaşam özgürce varolmak içindir ve buradaki yazıların hayalini kurduğu sınırsız bir özgürlük için direnmenin yolunu bulmak.

HAYAL ETMEK İSYANA DÖNÜŞTÜĞÜNDE

Kitabın neden ortaya çıktığını aslında metnin girişinde yer alan şu cümleden de görebiliyoruz: “Bugüne ve yarına duyulan ihtimamın iç içe geçtiğini düşünüyoruz. Geleceği inşa etmek için önce onu hayal etmeliyiz. Bugünün gerçekleri üzerinden stratejiler kursak da, nereye doğru gittiğimizi görmeli ve devam etmeli ve gereken umudu toplayabilmeliyiz. Dahası hayal etmek, başlı başına, burada ve şu an gerçekleşen bir isyan biçimidir.” Öyledir sahiden çünkü bizi hayal etmeye iten şey orada olmayandır, o olmayan şey ise konu kadınlar olduğunda tacize uğramamaktır, mobbingless bir dünyadır, şiddetin her türlüşününün olmamasıdır. İşte bu anlama geldiğinde hayal etmek isyan etmeye dönüşür. Bu isyan bugünün gerçeklerinden yola çıkarak, olasılığı imkâna dönüştürmek için bir yola çıkmaktır. Bahsettiğimiz cümlenin sonunda söylendiği gibidir yani durum: “Kadınlar sıfır

'...bedenimizin kontrol altına alınması esasında bizim benliğimizin de kontrol altına alınması anlamına geliyor. Bu bir bakıma varlığımızla bizim aramıza giren bir perde gibi, kendi olmaya, oluşa müdahale. İşte bundan dolayı yazar haklı olarak "ödünç beden" dayatmasına karşı çıkarak, kendi hayalini bunun olmadığı bir dünya üzerine kuruyor.'

hayal etmek ve daha iyi, daha özgür bir hayat istemek suretiyle bile kendine reva görülen hayatları ve halleri reddederler.'

'ÖDÜNÇ BEDEN'E KARŞI

Beden en önemli sorunlarımızdan birisi çünkü bize dayatılan ölçülerde, matematiksel bir kusursuzlukla var olmamız gerektiği, cinsel arzumuzu kime yönelteceğimiz devamlı dayatılıyor. Reklamlar, medya, oyuncaklar, sosyal çevremiz ve bunlarla biçimlenen kapitalist politikalar hep bize bir beden dikte ediyor, bize ait olmayanı, kendi tanımımızda hayati rol üstlenmeyi, üzerimize bir elbise gibi geçirmeye çalışıyor. Bu nedenle de "Feminist Ütopya Projesi"nde kadınların üzerinde durduğu önemli konulardan biri beden olarak karşımıza çıkıyor. Elizabeth Deutsch "Bedenlerimiz, Biz" adlı yazısında konuyu kendi deneyiminden yola çıkarak ele alıyor. Yeme bozukluğu sorunu yaşadığından ve bu süreçte bedeni dışında başka bir şey düşünemediğinden bahsediyor. Bedenin parçalarının -mesela "bacağının" - artık kendisinin olmadığını bile hissettiğini anlatıyor. Ve bu konuda (çok hoşuma gittiğini söylemeliyim) "ödünç beden" adlı bir kavram ortaya atıyor. Nedir bu "ödünç beden" dersiniz, bize dikte edilen, üzerimize oldurilmaya çalışılan, kendimize ait olmayan bir beden olarak tanımlayabiliriz sanıyorum. Şöyle söylüyor Deutsch: "Medyanın resmettiği imajın, reklamlarda gördüğümüz kadın imajının artık ödünç alınmasını istemiyorum. Barbilerden ve çizgi figürlerden ödünç almaya son verilsin." Düşününce, Deutsch'un talebinin haklılığı üzerine tartışmak gereksiz. Tüm bu bahsedilen "ödünç beden"ler, bize ait olmayanın dayatılması demek oluyor bu aynı zamanda beden tahakküm altına alınıp, belirli kalıplarda biçimlenip, başka türünün "farklılaştırılıp" "ucubeleştirilmesi" anlamını içeriyor. "Ödünç beden fikri bedenlerimiz ile kendimiz arasında tahayyül ettiğimiz bir ayrımla mümkün hale gelir. Buna göre ruh -benlik- ayrıdır veya ondan koparılabilir. Ancak beden ile benliğin arasında bu mesafe olduğunda, beden (moda bir diyetle, perhizle ya da korseyle) kontrol edilebilir bir şey hâlini alır. En aşırı biçimleriyle kontrol, bedeninizin artık size ait olmadığı anlamına gelir" diye ekliyor Deutsch. Yani bedenimizin kontrol altına alınması esasında bizim benliğimizin de kontrol altına alınması anlamına geliyor. Bu bir bakıma varlığımızla bizim aramıza giren bir perde gibi, kendi olmaya, oluşa müdahale. İşte bundan dolayı yazar haklı olarak "ödünç beden" dayatmasına karşı çıkarak, kendi hayalini bunun olmadığı bir dünya üzerine kuruyor.

KORSELERİ SAPAN YAP, OYUN OYNA

Erin Matson ise “Bedeninden Utanmadan Geçen Bir Gün” adlı yazısında beden konusunu ele alıyor ve şöyle hayal ediyor: “İnsanların bedenlerinden utanmadığı bir dünyada, vaktiyle genç yaşlı tüm kadınları baskı altında tutan alet edevat yok olmaya ya da yeni bir amaç için kullanılmaya başlar. En gözde ruj setleriyle yağlıboya sanat eserlerinin en iyi örnekleri ortaya çıkar. Lastik korseler kahkahalarla yerde yuvarlanan çocuklara nişan almak için sapan gibi kullanılabilir.” Burada ifade edilmeye çalışılanı iyi anlamak gerek yazar bunlardan tamamen kurtulmayı veya bu ürünleri kullanmamayı dikte etmiyor. O sadece bunların zorunluluk olarak algılatılmasına karşı çıkıyor ki sonraki cümlelerinde bunu görebiliyoruz: “İnsanların bedenlerinden utanmadığı bu dünyada yine de ruj sürebilir ve güzellik ürünleri kullanabilirsin, önemli değil. İstersen yine kısa etekler, uzun etekler veya taytlar giyebilirsin. Kullandığın eşyalar ya da üzerindeki seni tanımlamaz. Hepsi farklı seçeneklerdir. Lakin hiçbirisi zorunlu değildir.” Yazarın bahsetmeye çalıştığı herhangi bir ürünün, bir elbisenin seni tanımlayan olarak, sana seni var eden olarak dayatılması kendi isteğinden çok onları sana öyle olması gerektiği öğretildiği için kullanman. Matson’ın hayal ettiği dünyada bu ürünler başka amaçlar için kullanılabilir gibi özne bunları kullanmaya kendisi karar verecek, kararını etkileyen toplumsal gözetim veya başka herhangi bir dikte edici durum olmayacak. Böylece bedenimiz utandıığımız olmaktan çıkacak, birilerinin belirlediği ölçülere göre değil, kendi isteğimiz doğrultusunda var olacak ve kontrol kendi elimize geçecek.

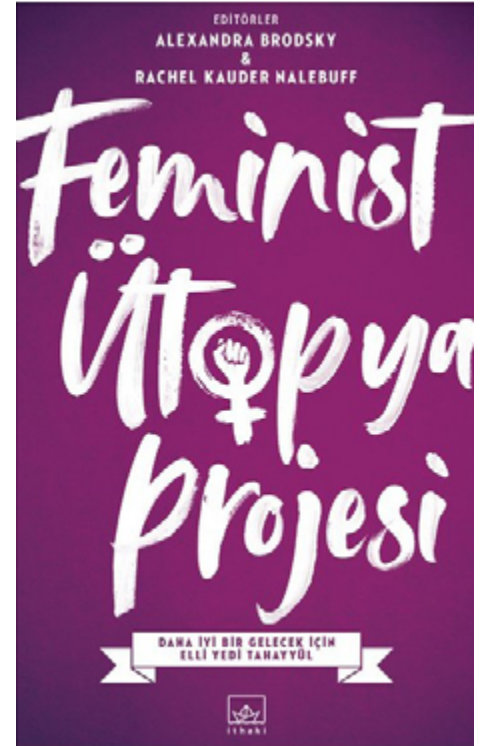
‘BIRAKIN DA OĞLAN TÜTÜ GIYSİN’

Erkekliğin de kadınlık gibi inşa edildiğini biliyoruz. Her ne kadar bizim gibi toplumlarda kadınlar gözetimi ve kontrolü daha çok hissediyorsa da kültürel erkeklik de aslında cinsiyet meselesinin önemli bir boyutunu içeriyor. “Feminist Ütopya Projesi”nde bu konuda da başka dünya hayalleri ortaya konuyor. Örneğin; Yamberlie M. Tarez “Bırakın da Oğlan Tütü Giysin” adlı metninde çocukluktan itibaren toplumsal cinsiyet rollerinin nasıl bireye aşılandığına dikkat çeken ve bu durumu bozguna uğratan bir dünyadan sesleniyor okura. “Pembe ya da mavi battaniyelere sarılı bu zihniyetlerin yapılarını sökelim. Genç dimağlara ektiğimiz yeni tohumlara odaklanalım. Şartlanmaları kırıp geçirelim. Cinsiyetin dayatılmadığı, kafaların bu gülünç anlayışla meşgul olmadığı yeni bir kuşak yetiştirelim” diyor Tarez. Gerçekten artık bu yapıları sökmek gerekiyor bunun için de çocukluktan hatta bebeklikten itibaren içine doğduğumuz, pembe ve mavi odaları yıkarak işe başlamalıyız belki de. Bu cinsiyet kurgusunu

yıkmak çok da zor olmasa gerek değil mi? Tavarez'in örneklerinden, yola çıkabiliriz mesela, şöyle diyor: "Ryan'a (oğlu) ağlamanın doğal olduğunu söyleyeceğim... Kız yeğenlerime düşündüklerini açıkça dile getirmelerini, softbol oynarken eğlenmelerini, hayatı ve dünyayı sorgularken tutkulu olmalarını, "neden olmasın" diye sormalarını söyleyeceğim. Çıtkırıldım prensesler, başı dertte yardıma muhtaç hanımlar, peri masalı meraklıları, züppe bir prens bozuntusunun hikâyesinde yan karakter olmadıklarını söyleyeceğim!" İşe tam da buradan başlamak gerekiyor belki de erkeklerin ağlayabildiği, kadınların, kendilerine yan rollerin biçildiği masalların yapılarını söktüğü, prenseslerin değil de cadıların geleneğinin sürdürüldüğü bir yaşam inşa etmekten. Çünkü ancak böyle özgürleşebilir, kendi varlığımızla bir oluş gerçekleştirebilir ve üzerimize giydirilmeye çalışılan kimliklerden, rollerden sıyrılabiliriz. Çocukları cinsiyetsiz bedenlerle var edebilir onları toplumun yüklediği rollerden, kimliklerden kurtarabiliriz. Bu da ütopya değil esasında şimdi burada olan ve küçük adımlarla değiştirilebilecek, geleceğe atılmayacak bir durum.

"Feminist Ütopya Projesi 'Daha İyi Bir Gelecek İçin Elli Yedi Tahayyül'" adlı kitap elli yedi tane farklı dünya hayali sunuyor bize. Ütopya olarak tasarlanmış olsa da kitapta sorgulananların gerçekleşmesi ütopyik değil yani tasarlanmış, aşamalı bir gelecekte değil şimdide ve yaşamsal. Bu ütopyalar bazen bir şiirle, bazen bir çizimle, bazen bir söyleşi ile bazen öyküyle varlık buluyor. Bilimsel kavrayışların, tıbbın, biyolojinin cinsiyet rollerini nasıl beslediğinden, arzu mu, rıza mı sorusuna, feminist bir dünyada annenin bir gününe, cinsellikten, adalete, ırkçılıktan, feminist bir anayasaya kadar konuya dair hayati önemde olan birçok şey kitapta yerini alıyor. Bu nedenle, kısa kısa metinlere genellikle kendi deneyimlerinden yola çıkarak, kocaman dünya hayalleri sığdıran kadınların hikâyelerini ve dert ettiklerini kaçırmamalı. Çünkü anlatılan tam da şimdinizde yaşadığımızın, sorunsallaştırılmış öyküsü.

Feminist Ütopya Projesi, Alexandra Brodsky, Rachel Kauder Nalebuff, çev: Gül Varlı, 360 syf., İthaki Yayınları, 2018.

Bir şifa kaynağı olarak su

Kadının yüceltiildiği, suyun bir şifa, arındırma ve yeniden doğma, koruyucu simgesine dönüştürüldüğü, anne karnındaki cenini koruyan sıvıya methiyeler yazılarak sonsuz maviliklerden tekrar başa dönüldüğü, doğaya bir saygı duruşundaki Ufkun Öte Yanı romanı temiz dizilmiş, kurgulanmış ve oldukça uzun bir emeğin romanı.

Hüseyin Bul

İrem Uzunhasanoğlu'nun kaleme aldığı Ufkun Öte Yanı kitabını elime aldığımda bir polisiye roman olabileceğine hiç ihtimal vermemiştim. İlerledikçe, düşünemediğim ihtimallerden birinin çıkmış olması beni mutlu etmişti; zira bir aşk romanı çıkmıştı. Aşk romanı polisiye olmasına engel miydi, bilakis çok da güçlü bir sebep bile olmuştu.

Murathan Mungan bir söyleşisinde, okuyucunun sadece katilin kimin olduğunu öğrenmek için polisiye okuduğunu sanmıyorum, minvalinde bir söz etmişti. Ufkun Öte Yanı romanını polisiye yapacak öğelerin hepsi var; aşk var, hırs var, merak var, ölüm var, cinayet var, katil var, polis var, zanlı ve zanlılar var ve en önemlisi okuyucuyu doyuran edebiyat var; benzetmeler, simgeler, çağrışımlar, metaforlar... Sık sık yukarıyı, en yukarıyı, yükseği ve göğü işaret etmesi bunlardan biriyken bir diğeri de suya rengini, romana ismini veren mavidir.

Kısa bir özet geçmenin romanın sihri, sürprizini bozacağını sanmam. Doğaya, suya düşkün Refika Hanım'ın savrulan, karşılıksız aşkını hiç kaybetmediği, umuduyla güzelleştirdiği, ırkı, rengi, dili ne olursa olsun görmezlikten geldiği ken-

disinin kısaca “H” diye hitap ettiği Hristo’yla olan sevdasını anlatıyor. Aşkın sınır tanımadığını bir kez daha görüyoruz bu kitapta. Yalnızca Refika’nın değil en çok da Aren’in romanı, kedi Milena’nın ve uzun saçlarıyla bir prensesi andıran denizin kızı Natali’nin.

EDEBİYAT TARTIŞMAYA AÇILIYOR

Roman, tanrı anlatıcı ve birinci tekil ağızdan paralel ilerliyor. Yirmi birinci yüzyıl ya da modern edebiyatta roman tekniğinin her şeyi bilen, ukala ve güçlü anlatıcı tarzına imtina ile yaklaşmasının etkisini son dönemlerde birçok romanla birlikte bu romanda da görmek mümkün. Karma anlatıcı ile kotarılan, kurgulanan romanlar için Semih Gümüş, Orhan Pamuk’un Kafamda Bir Tuhaflik romanına dair yazarken, metin içinde anlatıcının değişmesi oldukça normal şekilde belirtmişti. Bu romanda da yer yer Aren, bazen Refika bazen de her şeyi bilen anlatıcı anlatır.

Yazar, edebiyatı Refika karakteri üzerinden yeniden tartışmaya açıyor. İyi öykü nasıl olmalıdır; gerçeklikten beslenen öyküler mi daha iyidir yoksa okuyucuda bitmemiş hissi uyandıran öyküler mi? Çok okunan, “tutulan” yılların yazarı Refika’nın elbet bu konudaki fikri, sahicilik ve bunu sağlayacak olan da inanmak ve yaşamış olmak. Bir de tembih niteliğinde nasihati oluyor; “Yazar dediğin toplumun çok iyi bir gözlemcisi olacak, devamlı çantasında öyküler biriktirecek. Kalem beni nereye götürürse yazarım demek yanlış bir biçimdir. Ne yazdığını ve neden yazdığını bileceksin oğlum.” (s. 69)

Romanda, Refika biricik aşkı Hristo’yu anlatırken, “ben kısaca ona “H” diyeyim” diyor. Fakat Refika’dan sonra bir türlü “dikiş tutturamayan” Hristo ya da nam-ı diğer Hristoforos’un yeni eşi Magda’nın da Hristo’ya “H” diye hitap etmesi, iki ayrı insanın, farklı kültürlerdeki, başka coğrafyalardaki iki kadının aynı insana aynı şekilde hitap etmesi biraz garip geldi bana. “Ama tüm bunlardan H’nin haberi yok.” (sf. 162)

Diğer bir gariplik de, “Neden burada olduğumun hesabını sana verecek değilim herhalde, bak delikanlı, buraya ne için geldin, kimin adamısın bilmiyorum ama benden sana hayır gelmez, var İstanbul’da ara sen hikâyenini.” (sf. 213) Aren burada nereden geldiğini söylemediği halde İstanbul’dan geldiğini nereden biliyor, bilmiyorsa yazar okuyucuyu bilerek mi yönlendiriyor? Ki bu yönlendirme ve şaşırtmayı daha önceden de Elif üzerinden yapmıştı.

Kadının yüceltildiği, suyun bir şifa, arındırma ve yeniden doğma, koruyucu simgesine dönüştürüldüğü, anne karnındaki cenini koruyan sıvıya methiyeler yazılarak sonsuz maviliklerden tekrar başa dönüldüğü, doğaya bir saygı duruşundaki Ufkun Öte Yanı romanı temiz dizilmiş, kurgulanmış ve oldukça uzun bir emeğin romanı.

Ufkun Öte Yanı, İrem Uzunhasanoğlu, 264 syf., İthaki Yayınları, 2018.

Eyüp Aygün Tayşir: İnsandan kahraman olamayacağını tarih öğretti

İletişim Yayınları tarafından yayımlanan Tuhafıklar Fabrikası Eyüp Aygün Tayşir'in ikinci romanı... Bir üniversiteyi anlatısına mesken edinen Tayşir, "Tuhafıklar Fabrikası'nın derdi akademi değil. Ben roman yazarak sosyal sorunlara, kurumsal meselelere çözüm arayan, bunlara ilişkin düşüncelerini romana sıkıştıran biri değilim. Tuhafıklar Fabrikası'nın tek derdi var, iyi bir modern roman olabilmek" dedi.

Soner Sert

'Ben açılış cümlesinden ziyade açılış imgesini buluyorum romanlarıma başlamadan. Tuhafıklar Fabrikası'nın nasıl bir görüntü ile açılacağını da yazmaya başlamadan uzun süre önce belirlemiştim.'

Bir üniversitede –Tuhafıklar Fabrikası'nda- asistan olarak görev yapan genç bir adamın, akademide bir yer edinebilmek, itibar görebilmek düşüncesiyle Büyük lim'in "yazma" -sının peşine düşmesini konu alan Tuhafıklar Fabrikası Eyüp Aygün Tayşir'in ikinci romanı... Bir profesörün ölümünden az evvel yazdığı hatıratının anlatıldığı kitap, akademinin katı hiyerarşisinin aktarıldığı, günümüz yaşam ve eğitim alanlarının yozlaşmasının gözler önüne serildiği kitabın yazarı Tayşir, geçtiğimiz sene Hürriyet Kitap Sanat tarafından "Geleceğin 10 yazarı" arasında gösterildi. İletişim Yayınları'ndan Duygu Çayırıcıoğlu'nun editörlüğünü yaptığı kitabın yazarı Eyüp Aygün Tayşir ile Tuhafıklar Fabrikası üzerine söyleştik.

İlk kitabınız ile pek çok mecra tarafından ilgi görüp övgüye mazhar olmanız, ikinci kitabınızı yazarken sizi zorladı mı? İkinci kitabın ilk cümlesini yazarken hissettiğiniz şey neydi?

İlk romanım olan 4 Hane 1 Teslim'in gördüğü ilginin ikinci romanım olan Tuhafıklar Fabrikası'nı yazarken bir baskısını hissetmedim. Lakin şöyle bir durum vardı: 4 Hane 1 Teslim'i okuyup beğenenler ikinci romanın benzer bir roman olacağını düşündüler sıklıkla. Hatta bir devam romanı olup olmadığı soruldu sürekli bana. Bu anlamda, Tuhafıklar Fabrikası'nın hem konu hem de en önemlisi biçim olarak ilk romanımdan farklı olması, bana ikinci romanımı değil ilk romanımı yazıyormuşum gibi hissettirdi. Bu bağlamda bir zorluk hissettiğimi söyleyebilirim. Evvelce seyrettiğim sularda değildim, yeni denizlere yelken açmıştım, böyle bir zorluk...

Tuhafıklar Fabrikası'nın ilk cümlesini yazarken hissettiğim duygu, insanın "yeni" ile ilişkisinin başladığı ânın duygusuydu. Heyecanlı, ürkek, bir yandan da çok mutlu... Ben açılış cümlesinden ziyade açılış imgesini buluyorum romanlarıma başlamadan. Tuhafıklar Fabrikası'nın nasıl bir görüntü ile açılacağını da yazmaya başlamadan uzun süre önce belirlemiştim.

'DEVAMLILIK İÇİN MEŞRUIYET GEREKİR'

Akademiyle ilişkisi olan bir yazar olarak, bir üniversitenin tamamen odağında olduğu, özellikle de eleştirel bir bakış açısıyla yansıttığınız bu kurumun üzerine bir roman yazma fikri nasıl ortaya çıktı?

Kavramı sosyolojik tanımını kullanarak belirterek benim temel meselem hep kurumsallaşma yani kök salma,

değiştirilmesi güç hâle gelme, bireye dışsallaşma, olgulara değer aşılması gibi konular olduğunu belirtebilirim. Bu mesele etrafına örüyorum anlatılarımı. Bir yere girdiğimde oradaki yerleşik, kökleşmiş, kurumsallaşmış uygulamaları zihninde sorgulayan biriyim. “Bu hâli nasıl almış? Neden değişmiyor?” soruları, değişmesi gerektiğini hiçbir şekilde ima etmeden, benim hep yanıt aradığım sorular. İnsan için de geçerlidir bu soru; “nasıl böyle biri olmuş?” deriz bazen hayretle. Toplumda bir şey çarpık, zararlı, verimsiz vb. olduğu hâlde yaygınca, ben bunu saçma bulmadan, lanetlemeden önce, karşılaştığımız bu durumun nedenlerini anlamaya, kuramsal açıklamaların neler olduğunu bulmaya çalışırım. Bu çarpıklığa hak vermek anlamına gelmez elbette; ama sadece söylenerek nedenleri anlayamayız. Bilimin olayı budur zaten, “Neden böyle?” diye sormak ve açıklamaya çalışmak. Değiştirmek ancak bundan sonra mümkün olur.

“Akademi neden böyle?” diye sürekli kendime ve akademi-de derdi sadece ilim olan hoca ve arkadaşlarıma sora sora birtakım yanıtlar buldum ve sonuçta bu roman çıktı ortaya. Akademinin bu hâlinin Türkiye’ye özgü olmadığını da belirteyim. Hem öğrenci hem öğretim üyesi olarak akademiye yurtdışında da yurtiçinde de hem gayet kalburüstü üniversitelerde gözlemledim hem vasat üniversitelerde. Yapının sakatlıkları her yerde benzer.

Kuruldukları andan günümüze kadar faaliyetlerini aralıksız sürdürmüş organizasyonları internette sorguladığınızda karşınıza hemen üniversite isimleri çıkar. Bu bağlamda üniversite dediğimiz kurum, kilise ya da ordu gibi kurumsallaşmıştır. Bu devamlılığı sağlayabilmesi için bir kurumun meşruiyet kazanması gerekir. Meşruiyet çeşitli yollardan kazanılabilir. Bir kurumun insanlığa önemli katkılar sunuyor olmasıyla, yokluğunu hemen hiç kimsenin istememesiyle meşruiyet kazanması mümkündür. Yani kurum faydalıdır ve o yüzden meşrudur. Öte yandan, varlığının müthiş bir gereklilik olduğuna toplumu, insanlığı ikna ederek, güçlülerle iş birliği içinde ve çok kapalı bir yapı olarak faaliyet gösterip mitler inşa ederek de yapabilir bir kurum bunu. Keza kişiler için de geçerlidir bu... Akademinin hangisini yaptığına ya da bunları birlikte mi yaptığına ve nasıl yaptığına ilişkin yanıt arayanların Tuhafıklar Fabrikası’nı okumalarını isterim.

Bu noktada şunu hemen belirtmek istiyorum çünkü bir konuda yanlış anlaşılmaktan çok korkuyorum. Tuhafıklar Fabrikası’nın derdi akademi değil. Ben roman yazarak sosyal sorunlara, kurumsal meselelere çözüm arayan, bunlara ilişkin düşüncelerini romana sıkıştırıran biri değilim. Tuhafıklar

‘Kuruldukları andan günümüze kadar faaliyetlerini aralıksız sürdürmüş organizasyonları internette sorguladığınızda karşınıza hemen üniversite isimleri çıkar. Bu bağlamda üniversite dediğimiz kurum, kilise ya da ordu gibi kurumsallaşmıştır. Bu devamlılığı sağlayabilmesi için bir kurumun meşruiyet kazanması gerekir.’

Eyüp Aygün Tayşir

Fabrikası'nın tek derdi var, iyi bir modern roman olabilmek. Evet bir meselesi var lakin önceliği sanattır. Ayrıca, yukarıda değindiğim “meşruiyet kazanma” yollarını tek uygulayan kurum da akademi değil. Neden akademiye merkeze aldığıma şöyle bir örnekle açıklama getirebilirim belki. Joseph Heller, Catch-22 isimli romanını yazarken elbette orduda geçen zamanlarından beslenmiştir. Lakin anlatılanlar insana dairdir. Yine son derece yerleşik bir kurum ve insanları da kapsayacak şekilde onun iç yapısıdır merkezde olan. İnsana, insanlığa ve onun eliyle inşa edilmiş yapılara ilişkin anlatılarımızı kurarken en iyi bildiğimiz yerden beslenmemiz doğaldır. 4 Hane 1 Teslim'in de merkezinde yine toplumsal bir kurum olan aile vardı. Tuhafıklar Fabrikası'nda bu sefer akademi ve bilgiyle ilişki kurma biçimimiz merkeze geldi lakin ben her iki romanın da aslında değişmemeyi dert edindiği ve sanatı öncelediği düşüncesindeyim.

'KAHRAMANLAR ÇOK SIKICI, YAZARLAR DA BUNUN FARKINDA'

Bizce, çağdaş Türkçe edebiyatta çok örneği olmayan bir anti-kahraman hikâyesi anlatıyorsunuz. Ana karakteriniz, bir yanı sıra pas ve kire bulaşmış bir kişiliğe sahip... Pek çok bölümde kendine ve topluma dair düşüncelerini gizlice ifade ediyor, iktidara olan hasretini dile getiriyor, hiyerarşinin en tepesinde yer almak istiyor. Günümüz toplumlarında, insanın bu arzusunun, kötücüllüğünün ve bu durumun edebiyata konu olmasının sebebinin ne olduğunu düşünüyorsunuz?

Modern Türkçe edebiyatta anti-kahramanlara pek rastlanmadığı düşüncesinde değilim. “Kahramanlar” çok sıkıcı, yazarlar da bunun farkında. İnsandan kahraman olamayacağını tarih bize çoktan öğretti. Bu gerçekle didişen yazarı gerçekçi bulmamız zor. Belki bu yüzdendir. Öte yandan, “Tuhafıklar Fabrikası'nın kahramanı kimdir?” sorusunu yönelterek kurguya dikkat çekmek istiyorum bu sorunuzdan hareketle. Romanı okumaya henüz başlamamış olup okumayı düşünenlerden ricam, anlatı başlamadan önce, ilk sayfalarda, iki profesör ve bir yazarın ağzından yapılan açıklamalara kulak vermeleri olacaktır. Örneğin sizin soruda belirttiğiniz düşünceler, iktidar hasreti vb. kimin arzusu? Anlatıcılardan birinin mi? Anti-kahraman diye andığınız, merkezde duran karakterin mi? Eğer öyleyse onun gençliğinin mi ihtiyarlığının mı? Bizzat yapının kendisinin mi? Karakter bunları gerçekten arzulamış mı yoksa anlatıcı(lar) mı böyle anlatıyor? Daha fazlasını, okuma zevkini kaçırmamak

adına, söylemeyeyim. Zaten bu tip metinler farklı okumalara açıktır ve her okumada farklı bir görüntü verebilirler.

Edebiyatın konusu her zaman insandır. İktidar kavramı da ama açık ama örtülü her romanda bulunur. Lakin romana özel bir durum değil bu kanımca. Foucault'dan alıntı ile söylersek: "güç her yerde!" Edebiyat ister bu gücün devamlılığına hizmet etsin ister onu eleştirsin, ondan azade kalmaz. Kaldı ki, edebiyatın bizzat kendisi de güçtür, yazarın iktidar aramadığını düşünmemek gerekir belki de. Düşünsenize, her şeyi bildiği iddiası ile çıkıp başkalarını kendi uydurduğu bir gerçekliğe ikna etmeye uğraşiyor.

'AKADEMİ BATI'DA DA AYRIMCI VE KAYIRMACI OLMUŞTUR'

Son dönem yaşanan siyasal gelişmeler neticesinde, akademinin bilimsel yönünden öte, hakikaten bir Tuhafıklar Fabrikası olduğu su götürmez bir gerçek... Siz de odağında üniversitenin olduğu bir hikâyeyi, distopik bir biçim ile yozlaşmış, hiyerarşinin katı gerçekliği ile sarmalanmış ve gerici olarak resmediyorsunuz. Eserinizi, günümüzün politik anlayışı çerçevesinde nasıl değerlendirirsiniz?

Akademi bir Tuhafıklar Fabrikası'dır. Bu benim için kesin bir olgu lakin tekrar belirteyim bu durum kesinlikle belirli bir dönemin politik ortamının sonucu ya da bugünün sorunu olarak nitelenemez kanımca. Sürekli haberler çıkıyor, bir fakültede çalışan herkes akraba, birkaç aile birleşmiş de yerleşmiş gibi. Tuhafıklar Fabrikası'nda da geçiyor aynı mesele. Peki bu geçmişte farklı mıydı? Asla değildi! Akademi çok övülen kurumlarıyla Batı'da da son derece ayrımcı ve kayırmacı olmuştur, bugün de olabilmektedir. Akademinin yeteneği, değişen tüm iktidarlara, değişen politik ortamlarla uyum içinde varlığını sürdürebilmesidir. Bahsimiz edebiyat olduğu için o kısmı kısa keserek şunu belirteyim: sanat her zaman politiktir. Politik olmaktan en çok kaçındığı anlarda bile ister istemez politiktir. Tuhafıklar Fabrikası da bugünün güç ilişkileri, bugünün dünyası, ekonomik sistemi vb.den bağımsız olarak düşünülemez. Hiçbir sanat eseri döneminin politik koşullarından ve güç ilişkilerinden bağımsız düşünülemez kanımca...

Kitabınızın iki bölümünde, "Kendisine inanılmasını isteyenler hep bir kitap yazmıştır" cümlesini kuruyorsunuz. Okuru,

'Sürekli haberler çıkıyor, bir fakültede çalışan herkes akraba, birkaç aile birleşmiş de yerleşmiş gibi. Tuhafıklar Fabrikası'nda da geçiyor aynı mesele. Peki bu geçmişte farklı mıydı? Asla değildi! Akademi çok övülen kurumlarıyla Batı'da da son derece ayrımcı ve kayırmacı olmuştur, bugün de olabilmektedir. Akademinin yeteneği, değişen tüm iktidarlara, değişen politik ortamlarla uyum içinde varlığını sürdürebilmesidir.'

'Akademi bazı yönleriyle ülkeye özgü hâlleri temsil edebilir ama bu da tekil değildir. Yine birtakım ülkelerle benzeşirsiniz. Öte yandan, ülke ve yönetim biçimleri değişse de akademide hiç değişmeyen özellikler vardır ki kalıcılığı sağlayan ve akademisyenlere "zırh" olan da bunlardır.'

hangi hususta, neye inandırmak istediniz?

Okuru inandırmak istediğim tek bir şey var, metnin, romanın iç gerçekliği. Okumaya başladıkları anda anlatının onları içine çekmesini, okurun karakterler arasında onlar tarafından görülmeyen ancak onları gören bir hayalet gibi dolaşmasını sağlayabilmek benim öncelikli isteğim. Dışarıdaki dünyayı okura unutturmak için okuru anlattıklarımın gerçekliğine inandırmak, onları okudukları süre boyunca "büyülemek" arzuladığım bir şey. Ne kadar yapabildiğim, isteğimden bağımsız bir konu elbette... Eğer kitabı kapatıp gündelik yaşamlarına döndüklerinde gündelik yaşamlarını görme, algılama biçimlerine yeni bir boyut eklenirse bu da beni çok sevindirir.

'ROMANLAR YAZILDIKLARI COĞRAFYAYI YANSITIRLAR'

Eseriniz, her ne kadar bir üniversiteyi anlatsa da, aslında bir ülkeyi tasvir ediyor, diye düşünüyoruz. Tüm karakterlerin kişilik özellikleri ile isimlendirilmesi fakat farklılıklarına rağmen bir arada yaşamaları, iktidara geçen diğerlerine eziyet ediyor oluşu, çürüme ve kokuşmanın baştan sonra yayılıyor oluşu, bu göstergelerden bazıları... Akademi, bir ülkeyi temsil eder mi?

Ben de sizin gibi düşünüyorum. Bir toplumun içindeki tüm kurumlar ister eğitim kurumu olsun ister dinî kurum ister ekonomik kurum ister aile vb. mutlaka ülkeyi yansıtır. Aksinin mümkün olmadığı kanısındayım. Dolayısıyla romanlar da yazıldıkları coğrafyayı yansıtırlar.

Ülkelerin ya da bir coğrafyada yaşayan insanların içinde buldukları hâlin en önemli açıklayıcılarından biri o ülkelerde yargı, eğitim sistemi, ekonomik sistem vb. kurumların nasıl işletildiğidir. Öte yandan, bu söylemin akademinin evrenselliği söylemi ile çelişmemesi için bir açıklama yapmam da elzemdir. Akademi bazı yönleriyle ülkeye özgü hâlleri temsil edebilir ama bu da tekil değildir. Yine birtakım ülkelerle benzeşirsiniz. Öte yandan, ülke ve yönetim biçimleri değişse de akademide hiç değişmeyen özellikler vardır ki kalıcılığı sağlayan ve akademisyenlere "zırh" olan da bunlardır. Kalıcılığa ve evrenselliğe yapılan bu vurguların Tuhaflıklar Fabrikası'ndaki yansımaları, onun zamanın ve mekânın muğlak bırakıldığı bir anlatı olarak sunulmasındadır.

'AĞIR AĞIR İLERLEDİĞİMİ DÜŞÜNÜYORUM'

Eserinizin bir yerinde, "İnsanın bazı yeteneklerinin

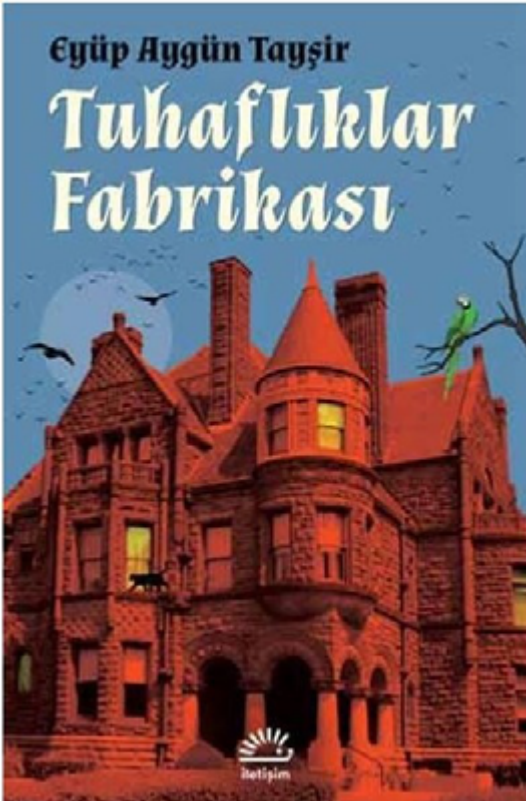
farkına varması ya da onları geliştirmesi için yaşlanması elzemdir” derken olgunluğun altını çiziyorsunuz. İki kitabını yayımlayan bir yazar olarak, biçime kafa yorduğunuz, denemeler yaptığınız görülüyor. Bundan sonra yazacaklarınızda nasıl bir biçim kurmayı düşünüyorsunuz?

Tuhafliklar Fabrikası’nda bu yazıyor evet ama bunu kimin söylediğinden emin olamayız. Tekrar kurguyu işaret edeceğim ve bu cümlelerin en az üç olası yazarı olabileceğini belirteceğim. Kitabın başındaki kısımlar dikkatli okunursa aslında olası yazar sayısının üçten çok daha fazla olabileceği de görülecektir.

Soruya kişisel yanıtımı vereyim ben yine de: Bu bir gereklilik olsa da her yaşanan olgunlaşmıyor maalesef. Kendi adıma ne yazar olarak ne de birey olarak tekâmül basamaklarında yükselmeye ulaştığım kanısındayım. Lakin ağır ağır ilerlediğimi düşünüyorum. Bob Dylan, ilk dönem albümlerinden birinde yer alan eğlenceli bir şarkısında şöyle diyor: “I am a poet, and I know it, hope I don’t blow it!” O dilediğini gerçekleştirdi. Darısı diğer dileyenlerin başına... İnsan bazı şeyleri ancak deneyimleyerek öğrenebilir, gelişmesi için “yapması” gerekir. Yazmak da böyle bir eylem. Hem roman okuyarak hem yazarak hem de kuramsal okumalar, incelemeler, araştırmalar yaparak kendimi geliştirmeye çalışıyorum. Biçim, içerik kadar önem verdiğim bir olgu yazarken. Yazmaya başlamadan önce, anlatmak istediklerimi nasıl bir biçim içinde sunarsam sanat değerinin daha yüksek olacağına, metnin daha nitelikli olacağına, daha eğlenceli olacağına ilişkin düşüncelere dalar, çeşitli denemeler yaparım. Sonrasında içime sinen biçimi bulduğuma kanaat getirdiğimde yazmaya devam ederim. Salt “şekil” olsun diye biçim kurmaktan ziyade her hikâyenin ya da anlatının içinde daha güzel görüneceği bir biçim vardır diye düşünüyorum. Ne anlatacağıma göre onu hangi biçimde anlatacağım da değişecektir. Salt “şekil” olsun diye bir biçimi seçip yazmakla, mesajlarını iletme, felsefe yapmak için roman yazmak aynı yanlıştın farklı biçimleri...

Hazırladığınız yeni bir şey var mı? Bu aralar neler yapıyorsunuz?

Evvelce yazdığım hikâyelerimi elden geçiriyor ve yeni hikâyeler yazıyorum. İleride yazacağım iki roman için de ayrıca sürekli araştırma yapıyor, notlar alıyor, okuyorum. Önce hikâyeler yayımlanır diye düşünüyorum, bu ara ağırlık onlarda.

Tuhafliklar Fabrikası, Eyüp Aygün Tayşir, 201 syf., İletişim Yayınları, 2018.

VakıfBank Kùltür Yayınları yayın hayatına başladı

VakıfBank Kùltür Yayınları, yayıncılık hayatına başladı: Kùltür yayıncılığını görev edindik.

Kùltür yayıncılığı alanında 'benzersiz eserleri okuyucuyla buluşturma' hedefiyle yola çıkan VakıfBank Kùltür Yayınları yayın hayatına başladı. VakıfBank Genel Müdürü Mehmet Emin Özcan, yıl içinde geniş bir yelpazede pek çok kitabın okuyucuyla buluşacağını belirterek, "Geçmişten aldığımız gücü, geleceğe taşıma vazifemizin önemli bir parçası da kùltür yayıncılığıdır" dedi.

VakıfBank, kùltür yayıncılığı alanına etkili bir giriş yaptı. 'Benzersiz eserleri okuyucuyla buluşturma' hedefiyle, 'Kùltür Yayınları'na hayat veren VakıfBank tarih, felsefe, insan ve toplum bilimleri, sanat, iktisat, klasikler, çocuk ve akademik nitelikteki kitapları okurlarla buluşturacak.

VakıfBank Kùltür Yayınları'nın (VBKY) kuruluşu, Beyazıt Devlet Kütüphanesi'nde düzenlenen toplantıyla duyuruldu. Toplantıya, Kùltür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürü Dr. Ziya Taşkent, VakıfBank Genel Müdürü Meh-

met Emin Özcan, VakıfBank emektar Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Alptekin, VBKY Genel Yayın Yönetmeni A. Tarık Çelenk, VBKY Yayın ekibinin yanı sıra VakıfBank Yönetim Kurulu Üyeleri ve üst düzey yöneticileri de katıldı.

‘HAYAL ETMEZSENİZ BAŞARAMAZSINIZ’

Toplantının açılış konuşmasını yapan VakıfBank Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Alptekin, “En büyük zaferlerin bile başlangıcı adımdır, hayal etmezseniz başaramazsınız. Uzun hizmet hayatımda kültür çalışmaları üzerinde düşündüm. Hep, ‘Ecdadın bize emanet ettiği Vakıflar Genel Müdürlüğü ve onun ekonomik parçası olan VakıfBank’ın neden yayınevi yok?’ diye sordum. VakıfBank yayın hayatına başlamalıydı; bu bir ihtiyaç, boşluk ve tarihi vebal ile görevdir. Genel Müdürlüğümüzün bu işe inanması ve yapacak ekibi oluşturmasıyla, bir yıla yakın bir zamanda böylesi güzel bir emek ortaya çıktı” ifadelerini kaydetti.

Alptekinden sonra sözü devralan Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürü Dr. Ziya Taşkent, VBKY’nin tanıtımının, kültürel anlamı ve tarihi önemi olan Beyazıt Devlet Kütüphanesi’nde gerçekleştirilmesinden büyük mutluluk duyduğunu belirtti. Taşkent, “Burası devlet eliyle hizmete sunulan ilk kütüphane. 1884’te faaliyete geçirildi, ilim ve kitabetin merkezi oldu. Bugün burada olmamıza vesile olan VakıfBank, kendi adında taşıdığı Vakıf sözcüğünün vadettiği, çağrıştırdığı amaca da uygun olarak hareket etti. Yani ticari kaygıyı öncelemeden, toplumsal faydayı öne çıkararak yürekli bir gelişmede bulundu” dedi.

‘KÜLTÜR YAYINCILIĞINI GÖREV EDİNDİK’

VakıfBank Kültür Yayınları’nın neden kurulduğuna ve vizyonuna yönelik açıklamalarda bulunan VakıfBank Genel Müdürü Mehmet Emin Özcan, VBKY logosunda bulunan ‘vb’ ibaresini ‘ve benzersiz’ olarak yorumladıklarını söyledi. Özcan, “VBKY’nin hikâyesi, geçmişe olan saygımız ve geleceğe duyduğumuz sorumluluğumuzla başladı. Kültür-sanat yaşamını önce milli, ardından evrensel düzeyde zenginleştirip yaygınlaştırmak, emanet edilen varlık ve değerleri koruyup geliştirerek gelecek nesillere aktarmak kuruluşumuzdaki temel hedeflerimizdir. Kültür yayıncılığı alanında benzersiz nitelikte, saygın, altyapısı güçlü, özel işler yapmak arzusunda” diye konuştu.

‘ADIM ATMAK SEVDA İŞİDİR’

Genel Müdür Özcan, VakıfBank Kültür Yayınları’nın 6 aydan

VakıfBank Genel Müdürü Mehmet Emin Özcan: Kültür-sanat yaşamını önce milli, ardından evrensel düzeyde zenginleştirip yaygınlaştırmak, emanet edilen varlık ve değerleri koruyup geliştirerek gelecek nesillere aktarmak kuruluşumuzdaki temel hedeflerimizdir

kısa bir sürede hayata geçtiğini hatırlatarak, “Kültür yayıncılığı alanına adım atmak sevda işidir, gönül işidir. VakıfBank olarak bu işe emeğimizi, sevdamızı, gönlümüzü koyuyoruz. Cümlelere, sayfalara, ciltlere, kitaplara ve okuyucuya hizmet edeceğiz. Nicelikten ziyade niteliğin ve kalıcılığın üzerinde duracağız” dedi. Özcan, sözlerine şöyle devam etti: “Yayın politikamız doğrultusunda toplumu aydınlatan, şuuru yüksek, ufuk açıcı, nitelikli eserlerle okuyucunun karşısına çıkacağız. VakıfBank Kültür Yayınlarımız, öncelikli olarak Türkiye ve dünyada edebiyat, düşünce, sanat vb. alanlara damga vurmuş, klasikleşmiş eserlerin basımını gerçekleştirecek. Bu minvalde seçilen eserlerin klasikliği, geldikleri kültür evrenine yaptıkları katkı ve bu katkının günümüzle bağlantısı birincil seçim kriterimiz olacak. Ayrıca yeni neslin kitap okuma alışkanlığını da göz önünde bulundurarak dijital kitap yayıncılığı da yapacağız.”

Geçmişten geleceğe köprü olan VakıfBank’ın kültür dünyasına katkıda bulunacağını kaydeden Özcan, VBKY’nin ilk olarak TÜYAP Kitap Fuarı’nda okuyucuyla buluşacağını belirterek kitaplarla ilgili şu bilgileri verdi: “Sürgünde Muhalefet: Namık Kemal’in Hürriyet Gazetesi 1868-1869 önemli bir eser. Hürriyet, dönemin toplumsal ve siyasal görüşlerini genişçe aktaran, fikir adamı Namık Kemal’in sürgün yıllarında Ziya Paşa’yla beraber Avrupa’da yayınladıkları gazetenin adıdır. Latin harfli alfabemizle ilk kez okuyucuyla buluşacak birinci kitap, belirtilen yıllarda Namık Kemal’in editörlüğünü yaptığı gazetenin ilk 50 sayısını içeriyor. Bir diğer önemli kitabımız ise Kuruluş: Mekteb-i Sultani’den Galatasaray Spor Kulübü’ne. Bu eserde, 1904-1907 yılları arasındaki Türk futbolunun erken çağına da ışık tutuluyor.”

Toplantıda söz alan VBKY Genel Yayın Yönetmeni A. Tarık Çelenk ise, “Alanında önemli deneyimlere sahip kişilerden oluşan yayın ekibimiz, kurumsal bir çatı altında bir araya gelmiştir. 6 aydır olağanüstü çabayla çalışan VBKY, 20’ye yakın nitelikli kitabın basımını gerçekleştirmiş, 100’e yakın kitabı da yayın havuzuna alarak yayın kuruluna sunmuştur. VakıfBank Kültür Yayınları olarak; tıpkıbasımlar ve ilk basımlar gibi referans kitaplara, Türk ve dünya klasiklerinden özel arşiv serilere ve çok satan yazarların eserlerine hayat vermeyi hedefliyoruz. Sanat alanında, klasiklerle birlikte sanat tarihi incelemelerini ve sanata özendirici eserlere de hayat verecek VakıfBank Kültür Yayınları, çocukların pedagojik gelişimlerine katkıda bulunacak eserleri de yayın dünyamıza kazandıracaktır” diye konuştu.

Metin Aydın'ın 'Huzursuz Metinler'i

"Bisturi" adını taşıyan eserini okurlara sunan Metin Aydın, ezberini bozmadan, diğer yazı ve kitaplarında olduğu gibi, hem yine yaralayıcı bir eser adı kullanıyor hem de "Huzursuz Metinler" diyerek sükunetin kapısını çarparak, kalabalık metinlerle bizi yoğunluklu bir cendereye zorluyor. Metin'in tüm yazıları aslında kendisiyle, kendini mensubu hissettiği ortaklıklarla acımasız bir yüzleşmeyi içerse de, "Bisturi" eserinde de, Huzursuz Metinler başlıklı ilk denemede bunu altını çizerek vurguluyor.

A. Rahim Kılıç

Yaşamın kılcal damarlarından süzülen o derin sızılarını tenini ve yüreğini keskin bir bisturiyle parçalayarak hırçın metinlere dönüştüren bir üryanın sayıklamaları son eserinde de ruhumuzun kıvrımlarında sarsıcı titremeler yaratıyor. Zaten hem şiirlerinde hem de tüm düz yazılarında okuru tahrik eden, kışkırtan başlıklar kullanan Metin Aydın, bu alışkanlığını kitap adlarında da sürdürüyor.

Denemelerden oluşan ilk eseri "Biblo Hayat", şiir kitabı "ür-yan", adeta okura ve yaşama bir meydan okuma, bir düello çağrısı niteliği taşıyor. Bununla birlikte yazarın ruhundaki

durulmaz titreşimler, onulmaz yaralar, masum bir itirazın parmak kaldırışıyla kendini duyumsatıyor.

“üryan” adını taşıyan şiir kitabında (Lethe Yayıncılık, 2016) mısra-ı berceste dizelerle meramını kavlince dizelere döken Metin Aydın, yaşam pratiğini coğrafyasının keşmekeşliğiyle yoğurarak yeni bir dille alışılmamış imgeleri şiir haznesine sunuyor. Gerek okuma çabasının çeşitliliği gerekse yaşadığı kentin, Mardin’in kültürel zenginliği hem şiirine hem denemelerine ince bir ustalıkla damıtılmış. Alışılmıştın dışında, zaman zaman sürrealist ve nihilist dizelerle gülümseten, ya da duyarlılığını sorgulatan “altın vuruş”larla okurunu yerinden hoplatıyor. Her şiirinde köklü bir bilinçten ve yaşanmışlıktan beslenen Metin Aydın, bunu içsel yolculuğunun başına koyarak kendine özgü bir tat bırakıyor ve bir çırpıda okuduğunuz her şiiri, tekrar başa dönerek sindire sindire okuma zorunluluğu hissediyorsunuz.

‘SİZİ RAHATSIZ ETMEYE GELDİM’

İlk baskısı 2010 yılında (Babil Yayınları) yapılan “Biblo Hayat” eseri, 2004-2007 yılları arasında yayımlanan seçme denemelerden oluşuyor. Kitabın girizgahında Ali Şeriatî’den alıntılıdığı “Sizi rahatsız etmeye geldim” cümlesinin hakkını her denemede sonuna kadar veriyor. Metin Aydın’ın yıllardır çeşitli gazete ve dergilerde kullandığı özgün dili, “Biblo Hayat”ta kendini hemen ele veriyor. Yaşanmışlıktan veya yaşayamamışlıktan gelen keşmekeşlik kendini her denemede kudurmuş dalgalar gibi dile vuruyor, cümleler doğuruyor, bilince kusuyor.

“Biblo Hayat”ta yer alan denemelerin sorgulayıcı yaklaşımı, okuru hem bir hesaplaşmaya hem de özeleştiriyeye davet ediyor. Daha çok Diyarbakır ve Mardin özgülünde yazarın bireysel yaşamının izdüşümlerini, tanıklıklarını anlatıyorsa da aslında hem yaşadığı coğrafyanın gerçekliğini hem bir bütün olarak ülkenin içinde debelenip durduğu kirlenmişliği keskin bir sunumla ifşa ediyor.

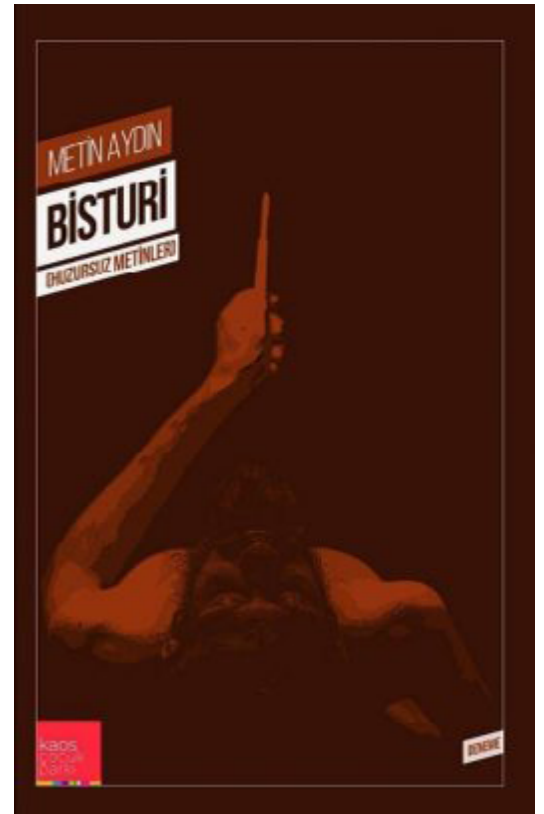
Şimdi de “Bisturi” adını taşıyan eserini okurlara sunan Metin Aydın, ezberini bozmadan, diğer yazı ve kitaplarında olduğu gibi, hem yine yaralayıcı bir eser adı (“BİSTURİ”) kullanıyor hem de “Huzursuz Metinler” diyerek sükunetin kapısını çarparak, kalabalık metinlerle bizi yoğunluklu bir cendereye zorluyor. Metin’in tüm yazıları aslında kendisiyle, kendini mensubu hissettiği ortaklıklarla acımasız bir yüzleşmeyi içerse de, “Bisturi” eserinde de, Huzursuz Metinler başlıklı ilk denemede bunu altını çizerek vurguluyor.

METNİN DURDUĞU YER

Metin Aydın'ın denemeleri kültürel yoğunluklu denemelerdir. Onun yazılarında Batı kültürünün gözde yazarlarından Türk ve Kürt kültürünün ozanlarına, dengbejlerine kadar genişleyen bir yelpaze tek denemenin içinde ustalıkla harmanlanır. Platon'dan Adorno'ya geçmek bir cümleyle, Yunus Emre'den Ciwan Haco'ya geçmek en fazla iki cümleyle olanaklıdır. Aynı şekilde kapitalizmin doruklarında yaşayan birinin sergüzeştiyle Mardin'de yoksul bir çocuğun meramı aynı denemede çay ve şeker tadında işlenebiliyor. Metin aynı zamanda durduğu yeri de çok iyi biliyor. Durduğu yerin perspektifinden gündemi eleştirel süzgeçten geçirerek ti'ye almayı çok iyi becerebiliyor. Fakat bunu yaparken de tüm zaaflarımızı yüzümüze bağıra bağıra söylüyor. Daha güzel olandan, daha insani olandan yana taraf tutarken kendi hakikatini veya hakikatimizi tüm üryanlığıyla psikanalitik bir yaklaşımla ortaya seriyor.

“Bisturi”de yer alan çoğu deneme sinematografik bir görselliği de taşıyor. Bu nitelikleriyle okurun dimağında hikaye tadı sunduğu gibi sanki şirin bir Yeşilçam melodramı izliyormuşuz ya da tretmanını okuyormuşuz izlenimi de veriyor. Otuz bir denemeden oluşan “Bisturi” de yetenekli kısa filmciler için çok anlamlı ve hoş senaryolar bulunuyor. “Yüzsüz” denemesi sanki yönetmen tarafından ısmarlanmış bir kısa senaryo havası taşıyor. “Emir Demiri keser” denemesinde eşiyile yaşadığı anıyı okuduğunuzda Rıfat Ilgaz hikayeciliğinin tadını alarak gülümseyeceksiniz. “Özgür Kız” denemesinde günceli nasıl korkunç bir dikkatle takip ettiğini, ayrıntıyı nasıl yakaladığını içiniz sızlayarak göreceksiniz. “İki sevgili” denemesinde insan ruhunun dizginlenemeyen ihtirasları ve yazarın kendi fotoğrafını net çekişine (günümüzde selfie diyorlar) hayran kalacaksınız. “Son Söz” denemesinde tüm eksikliklerine, tüm huzursuzluklarına rağmen ülkesinden ve insanından umudu kesmemiş masum bir yazar göreceksiniz!

Metin Aydın; uzun yıllardır gazetecilik ve yazarlığa tüm ruhuyla emek veren, kendini kanatarak çevresine ve edebiyat dünyasına mum olmaya çalışan bir yazar. Belki de hep kanamaklı olduğu için eserinin adını “Bisturi” koydu. Fakat bisturi kanatırken bu “Bisturi” söyleyemediklerimizi haykırıyor, içimizdeki ukdeleri iyileştiriyor, tavsiye ederim.

Bisturi - Huzursuz Metinler, Metin Aydın, 115 syf., Kaos Çocuk Parkı Yayınları, 2018.

Akın Birdal: Benim Sarı Zarf'ımın hikayesi başka!

Siyasetçi ve insan hakları savunucusu Akın Birdal'la son kitabı Sarı Zarf'ı konuştuk. Birdal "Kitabın yüzleşmeye vesile olmasını umuyorum. Çünkü Sarı Zarf sadece benim hikâyem değil, Türkiye'nin hikâyesi; demokrasi, insan hakları, özgürlük ve barış mücadelesinin bir panoraması oldu" diyor...

İnsan hakları ve barış savunucusu Akın Birdal'ın kaleme aldığı "Sarı Zarf" okurlarıyla buluştu. Sarı Zarf, şimdiye kadar insan hakları ve kooperatifçilik konularında çok sayıda makale yazan Akın Birdal'ın uzun bir aradan sonra yayımlanan dördüncü kitabı.

Nuray Pehlivan

A7 Kitap Yayınları'ndan çıkan eser, insan hakları mücadelesine adanmış bir yaşamın öyküsü olduğu kadar aynı zamanda Türkiye'nin 50 yıllık tarihine ışık tutacak bir belge niteliğinde. Yazar, ve hukukçu Burhan Sönmez de Sarı Zarf'ın önsözünde tam da bu gerçeğe göz kırptırıyor; "... Akın Birdal'ın yaşamını izlerken en önde onun silüetini görürüz. Bir çocuğun hayalleri, bir gencin heyecanları ve bir yetişkinin acıya karışmış umutlarıyla yüklüdür. Onun arkasında kalabalıklar belirir; ailesi, arkadaşları ve dünyanın farklı yerlerindeki tanıdıkları. Onların hikayesine katılırız. Ve o

zaman fark ederiz ki, görüntünün en arkasında, bazen bahar rüzgarına, bazen güz fırtınasına kapılıp giden bir ülke ve bir çağ vardır. Değişimin çağıdır o, hayal kırıklığının ve diretmenin çağı...”

Yaşadığı onca baskıya rağmen asla mücadeleden vazgeçmeyen bir birey olarak “insan hakları mücadelesinin yaşayan bir figürü” haline gelmiş olan Akın Birdal ile Sarı Zarf’ı kaleme almaya götüren hikayesi hakkında keyifli bir sohbet ettik.

‘AMACIM UNUTTURMAYA KARŞI BİR BELLEK OLUŞTURMAKTI’

Sol Elim, Can Suyu ve Betula isimli kitaplarınızı biliyoruz. Uzun bir aradan sonra sizi Sarı Zarf’ı yazmaya iten neydi?

Aslında herkesin bir hikayesi var bu coğrafyada. Ben de bu yaşanılanların anlatılması ve yazılması gerektiğini düşündüm. Bir zamanlar anılarımı anlattığım dostlarım da beni özendirdiler. Bu kitabı yazmaktaki amacım unutturmaya karşı bir bellek oluşturmaktı, -gündem o kadar hızlı değişiyor ki insan belleği unutuyor- hem demokratikleşme mücadelesinde bir bellek tazelenmesi hem de bu süreçte yitirdiklerimizi de unutmama, onları anma yolunda... Çünkü onları anarken aynı zamanda onların mücadelesini de yürütüyorsunuz. Onların uğruna yaşamlarını yitirdikleri değerleri de gündemde tutmanıza neden oluyor bu. Yaşadıklarımızın mürekkebi kurumadan yazmak gerektiğini düşündüm.

Sarı zarf hep kötü bildirimler getirir...

Evet, sarı zarfın çağrışımı iyi değildir. Birisinin işine son verilecekse, sürgün olursa sarı zarfla tebliğ edilir. Bir ödüllendirme değil, bir cezalandırmadır. O nedenle çağrışımı iyi değildir, ama benim sarı zarfımın hikayesi başka... 2000 yılında cezaevindeyken birçok sürgünün otobiyografilerini okumuştum. Örneğin Celalettin Bedirhan, otobiyografisinde sıradan günceleri yazmış. Kitabın bir bölümünde “1 lira verdim 4 mark aldım”, diyor. 1925’teki o sıradan günlük yaşam bize o dönemin ekonomik ve sosyal durumunu çok iyi yansıtıyor. Ben Ulucanlar cezaevindeyken DEP’li milletvekilleriyle kalıyordum. Arkadaşlara bunu da örnekleyerek yaşadıklarını yazmalarını öneriyordum. Onlar da bu sarı, kirli duvarlar arasında yaşadıklarımızın hep aynı şeyler olduğunu söylüyor, ne anlamı var ki diyorlardı. Oysaki Türkiye’nin demokratikleşme, özgürleşme hareketi tamamlandıktan sonra o arkadaşların cezaevlerindeki günlük yaşamları bize o döneme ve Kürt siyasetine dair uçlar verir.

‘Evet, sarı zarfın çağrışımı iyi değildir. Birisinin işine son verilecekse, sürgün olursa sarı zarfla tebliğ edilir. Bir ödüllendirme değil, bir cezalandırmadır. O nedenle çağrışımı iyi değildir, ama benim sarı zarfımın hikayesi başka...’

Akın Birdal ve Nuray Pehlivan

Kitabın yüzleşmeye de vesile olmasını umuyorum. Çünkü Sarı Zarf sadece benim hikayem değil, Türkiye'nin hikâyesi; demokrasi, insan hakları, özgürlük ve barış mücadelesinin bir panoraması oldu. Bu kitapla bir yola çıkıyor ve o yolculukta iyi insanlarla tanışıyorsunuz. İyinin karşıtı olan insanlarla karşılaşıyorsunuz. Biz her zaman devletin 100 yıllık tarihiyle yüzleşmesi gerektiğini, sorgulaması gerektiğini söyleriz; ama bizim, Türkiye solunun da kendisiyle hesaplaşması, yüzleşmesi gerekiyor. Nerede ne tür yanlışlar yapıldı, nerede yol ayrımları oldu? Neden herkes kendi mahallesinin dışına çıkıp da aynı değerler üzerinde buluşamıyor? Bunlar da sorgulanması gereken durumlar.

'ACI ÇEKMEYEN İNSAN SEVİNCİN TADINI ALAMAZ'

Sarı Zarf'ta da acıları taşıyabilen ama aynı zamanda mutlu ve hayat dolu hikayeniz okuyucuyu ele geçiriyor. Hayallerinizdeki dünyaya ulaşmayı hedeflerken çabaların boşa gittiğini düşündüğünüz, umutsuzluğa kapıldığınızı olmuyor mu? Bu dengenin sırrı nedir?

Bunun sırrı insanlığın kendiliğinden iyiliklere, özgürlüğe, barışa kavuşamadığının bilincinde olmak. Bu kazanımların mutlaka bir bedelinin olduğunu biliyorsunuz. Düşündüğümüz gibi yaşamalıyız. Düşündüğümüz o kazanımları da gözümüz gibi korumalıyız. Ben de yaşamımda hep bunu yapmaya çalıştım. Nasıl ki yaşam ve ölüm iç içe, biri diğerrinin arka yüzü ise, acı ve sevinç de birbirinin iki yüzüdür. Zaten acı çekmeyen insan sevincin tadını alamaz... Gerçekten acısız bir sevinç, acısız bir yaşamın da bence çok anlamı yok. Siz bunu isteyerek yaşamıyorsunuz zaten. Sizin iradeniz dışında geliyor bu kazalar, belalar, saldırılar...

Bu yıl 70'lerin de bir keşişmesi oldu. Ben bu yıl 70 yaşına girdim. Geçtiğimiz ay bu kitabın ilk tanıtımını yaptığımız Frankfurt Uluslararası Kitap Fuarı'nın 70. Yılıydı. Bu yıl insan hakları evrensel bildirgesinin 70. Yılı. Bir de Sabahattin Ali'nin katledilişinin 70. Yılı olduğunu da unutmamak gerekir. İnsan hakları evrensel bildirgesinin yıldönümü nedeniyle geçtiğimiz ay Avrupa kurumlarının önünde bir anıt açıldı. İspanyol bir sanatçı Cristobal Gabaron, 15 bin parçadan oluşan 24 ton ağırlığında bir insan hakları anıtı yaptı. Yerleştirilmesi de 4 gün sürdü. Bu anıtta 70 insan figürü vardı. Siyah, beyaz, çocuk, genç, yaşlı, engelli... Yani insanların bir arada yaşayabileceklerini sembolize ediyordu. Birbiriyle diyalogla, iletişimle ve birbirine dokunarak, birlikte yaşamının mümkün olacağını anlattı. Fakat bu anıt ne yazık ki uygulama bulamadı günümüzde. O bildirmede ve sözleşmede öngörülen ve hayal edilen haklar ve özgürlükler yaşam bulmadı. Özellikle soğuk savaş sonrası, Sovyetlerin dağılmasıyla, tek kutuplu küresel bir dünya kuruldu ve bu dünyada insanlığın uluslararası kazanımlarından uzaklaşıldı. İnsan hakları korunmasız ve savunmasız kaldı. Umuyor ve diliyorum ki bizim hayallerimiz de anıttaki hayal edilen şey de yaşam bulur.

Sarı zarf dolaşıyor ama bir türlü yerine ulaşmıyor. Bir yanıla Sisifos'u, bir yanıla köklerinden koparılmışların arayışlarını çağırıştırıyor. Sanki olay, zarfın yerini bulamamasında değil de dolaşmasında gibi... Ne dersiniz?

Kuşkusuz öyle... Bu bir metafor. Sarı zarf artık adresini arayan bir zarf olmaktan çıkıyor. Bir umuda, yolculuğa dönüşüyor. Bir aşka, özleme dönüşüyor. Sokakta köpeğiyle oynayan bir çocuğun sevincine dönüşüyor. En önemlisi burada mültecilik de var tabii. Şu anda 60 milyonu aşkın insan göçmen; insan hakları açısından da yaşanan en büyük dram mültecilik. Bakın Ege Denizi'nin iki yakasındayız şu an. Barış gölü olarak hayal ettiğimiz bu yer, ölüm gölüne dönüştü. Ne trajediler yaşanıyor... Temel haklardan biri olan, halkların başka bir ülkeye sığınma hakkı varken bu hak yerle

' Sarı zarf artık adresini arayan bir zarf olmaktan çıkıyor. Bir umuda, yolculuğa dönüşüyor. Bir aşka, özleme dönüşüyor. Sokakta köpeğiyle oynayan bir çocuğun sevincine dönüşüyor. En önemlisi burada mültecilik de var tabii. Şu anda 60 milyonu aşkın insan göçmen; insan hakları açısından da yaşanan en büyük dram mültecilik. Bakın Ege Denizi'nin iki yakasındayız şu an. Barış gölü olarak hayal ettiğimiz bu yer, ölüm gölüne dönüştü. Ne trajediler yaşanıyor...'

bir edildi. Bu mültecilik meselesini iktidarlar elinde koz olarak kullanmaya başladı. Mesela sizin Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'nde çektiğiniz görüntüler ne kadar trajikti. İnsanlar geri gönderme merkezlerinde bütün haklarından yoksun bırakılmış, hapsedilmiş olarak yaşıyor. O nedenle fırsat bulanlar yaşadıkları bu zulümden ölüme yolculuğa çıkıyor. Sarı zarf aslında bir muhacirliğin, bir mülteciliğin de dramını anlatıyor. Burada yaşananların bundan sonra yaşanmamasını dileyerek...

'ULUSLARARASI DENETİM MEKANİZMALARI DA EGEMENLERDEN YANA'

Mülteci sorunundan konu açılmışken insan hakları konusunda Uluslararası Denetim mekanizmalarını işlevsel buluyor musunuz?

İnsanlık mücadele tarihinde ezenler ve ezilenler vardır her zaman. Bir iktidar, ikbal emeli ve iktidarın nimetlerini paylaşma hırsından kaynaklanıyor. Yoksa neden savaşız sömürsüz bir dünya gerçekleşmesin... Soğuk savaş döneminde dünyada 700 milyara ulaşmamıştı silahlanmaya ayrılan para. Oysa soğuk savaş sonrası İsveç Barış Araştırmaları Enstitüsü SIPRI'nin raporlarına göre, 1 trilyon 782 milyar doları bulmuş. İşte bu silahlar, başta yaşam hakkı olmak üzere hep hak ve özgürlüklerin gasp edilmesinde kullanılıyor. Uluslararası denetim mekanizmaları da artık egemenlerden yana işliyor yani. Asıl çıkmaz burada.

Bunun örnekleri; savaş kışkırtıcılığı, insanlığa karşı işlenen suçlar... Bakın egemenler dünyayı kuşatıp ele geçirdiler. En son Brezilya örneğinde; işkenceyi, insanların katledilmesini savunan birisi başkan oldu! Küresel kriz; su, çevre kirliliği, tarım ve gıda ürünlerinde yaşanan sorunlar bu savaşı daha da kızıştırıp dünyayı iyiden iyiye yaşanılmaz hale getirecek. O nedenle bence BM şu anda işlevini yitiriyor. Bu insanlığın haklarını savunup dünyayı yaşanılır kılacak başka bir uluslararası birleşmeye büyük gereksinim var. Çünkü BM Avrupa konseyi emperyalist devletlerin etki alanına girdi. AİHM'nin kararlarına bakın... Tamamen siyasi kararlar veriyor. O zaman nereye sığınacak insanlar?

'CUMARTESİ ANNELERİ'Nİ BURADAN SELAMLIYORUM'

18 Aralık 1992 günü "Kayıplarımız bulunsun,

Hesap Sorulsun” diyerek başlattığınız kampanya “Cumartesi Anneleri” adıyla hala sürdürülüyor. Ancak 23 yıldan beri barışçıl bir şekilde yalnızca evlatlarının kemiklerini isteyen Cumartesi Anneleri için bir adım bile ilerlenemediği gibi, bu hak arayışının bunca yıl sonra iktidarın korkusunu tetiklemeye başladığı görülüyor. Bu konuda sizin düşünceleriniz nedir?

Evet, 700. haftadan itibaren annelerin Galatasaray Lisesi önünde toplanmasına içişleri Bakanlığının talimatıyla yasak konuldu. Şimdi anneler Galatasaray Lisesi'nin önüne gidemiyorlar. Ama arayışlarını sürdürüyorlar. Bunu hiç kimse durduramaz. Oğlunu, kızını, eşini yitirmiş insanlar; kemiklerini nasıl aramasın? Bu insanlar sadece yakınlarına çiçek bırakacakları dualarını okuyacakları bir mezar istiyorlar. Bundan daha doğal ne olabilir?

Cumartesi Anneleri'nin eylemi sivil itaatsizliğin en güzel örneklerinden biri olmuştur. Kesintisiz; her türlü baskıya, her mevsimde, soğuğa, kara, kışa karşı bu itaatsizlikten vazgeçmediler. Egemen güçler bugüne kadar yaptıklarından daha farklı şeyler yapıyorlar. Ama bizler bugüne kadar yaptıklarımızdan ve söylediklerimizden daha farklı bir şey yapmıyoruz. Bizim de buna karşı yeni stratejiler, eylem biçimleri geliştirmemiz gerekiyor. Bu farklı saldırıya karşı yeni bir çözümümüz olmalı.

Şu anda İHD İstanbul şubemizin bulunduğu sokakta çığlıklarını yine yükseltiyorlar. Direnişlerini sürdürüyorlar. Ama yine Galatasaray'ın önüne gelecekler bir gün. Kaybettiklerini ararken, bu ülkede kaybedilmiş demokrasiyi, adaleti de bulacaklar. Ve failleri bir gün yargılanacak. Cumartesi Anneleri yalnız değil. Onların arayışının dostları var. Yitirdikleri eşlerini, oğullarını da tanıdığım Cumartesi Anneleri'ni buradan selamlıyorum.

'PAYLAŞMACI, DAYANIŞMACI VE MÜCADELECİ BİR TOPLUM YENİLMEZ'

Türkiye'nin tarihi, sizin yaşam öykünüzle paralel bir yanıyla, kayıplar tarihi... Kaybettiklerinizle, kaybedilenlerin iç içe girdiği bir yaşam. Yaşam haklarının bu kadar ihlal edildiği devlet yapısına maruz kalan bir toplumun ayakta kalması hala mümkün mü? Umudunuz var mı?

Umudum olduğu için bu kitabı yazdım. Umudumu yitir-

'Şu anda İHD İstanbul şubemizin bulunduğu sokakta çığlıklarını yine yükseltiyorlar. Direnişlerini sürdürüyorlar. Ama yine Galatasaray'ın önüne gelecekler bir gün. Kaybettiklerini ararken, bu ülkede kaybedilmiş demokrasiyi, adaleti de bulacaklar.'

miş olsam evime kapanırdım. Hala umudu korumanın bir hikayesidir bu Sarı Zarf. Çağdaş toplumlarda çok kullanılan 3 sözcük vardır. Birincisi tanısın tanımasın, “günaydın, merhaba...”; sokakta, mahallede, apartmanda herkes birbirini selamlar. İkincisi teşekkürdür, üçüncüsü ise özür. Bizde ise aynı apartmandaki komşusunu tanımayan bir yabancılaşma var. Bence önce bu yabancılaşmayı giderecek bir yol bulmak gerekiyor. Toplumda herkes birbirine karşı acımasız ve kutuplaşma hızla derinleşiyor. Bu nedenle herkes mutlaka bir örgüt içine girmeli. İnsanlarla buluşmalı, beraber olmalı... O beraberlik inanları cesaretlendirecek ve yalnızlık duygusundan kurtaracaktır. Bu sayede paylaşım, dayanışmaya yol açacaktır. Paylaşım, dayanışmacı ve mücadeleci bir toplum yenilmez. Mutlaka kazanır. O nedenle biz şimdiden buna başlamalıyız. Neye maruz kalırsak kalalım içinden ancak bu şekilde çıkabiliriz.

Son olarak sizin eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Öncelikle bu kitaba anlam ve güç katan bütün arkadaşlarıma buradan teşekkür ederim. Bu kitabı yazarken raflarda ara bölümlerle ilgili ne çok belge ve bilgi olduğunu gördüm. Sizleri ağırladığım sadece evin salonu oldu. Kitabın son sözünde de belirttiğim gibi Sarı Zarf'ı okuduktan sonra onlarla bu salondan çıkıp odaları gezeceğiz. Bu odalardan biri kır yoksullarının ekonomik, demokratik mücadele örgütü KÖY-KOOP modeli olacak. Çünkü Türkiye 1980 öncesi tarım ve gıda ürünlerinde kendi kendine yeten 7 ülkeden biriyken şimdi 5 ürünün dışında her şeyi dışarıdan alıyoruz.

İkinci kitapla, aynalı bir odaya gireceğiz. Herkesin insan hakları konusunda kendisiyle yüzleşebilmesi için. Üçüncüsü, bir suikastın anatomisi. 28 Şubat başlangıcı, süreci ve sonuçlarını kapsayacak. Dördüncüsü, Heval'lerin, Kürt siyasi mücadelesine katılanların hikayesi olacak. Beşincisi ise parlamentoda demokrasi, barış, adalet ve insan hakları üzerine yaptığım çalışmaların bir özeti olacak.

Sarı Zarf, Akın Birdal, 392 syf., A7 Yayınları, 2018.

Akın Birdal, 17 Kasım'da TÜYAP'ın düzenlediği 22. İstanbul Kitap Fuarında düzenlenen imza gününde okurlarıyla buluşacak.

Erhan Karadağ: Muhalefete ‘had bildirmek’ yorumculuk sayılıyor

Uzun yıllarını televizyon haberciliğine adayan Erhan Karadağ ilk anı kitabı “Zamansız Hikâyeleri” okurlarıyla buluştu. Karadağ kitabında birbirinden farklı hikâyelerle ve anılarla dönemin tanıklığını anlatıyor.

“70’li yılların başında. 7 kişilik ailenin o kamyonun kasasındaki en küçük yüküydüm. Neşem, kederim, görgüm, ailem kadarsa, biraz da oralar kadar; yani anlatacağım mahalle kadar. İşsizlik filan yoktu o yıllarda, gözle görülebilen. Çalışana her yerde iş vardı. Daha okuma yazma bilmiyorken, çalışma hayatını söktüm. Elma şekerinin, 25 kuruşluk susamlı simidin ev geçindirdiğini, o gecekondu mahallesinde, Atıf Bey’de öğrendim.”... Kitabın ilk hikâyesi Erhan Karadağ’ın kendi hikayesi, anısı ve çocukluğuyla başlıyor: Bir Gecekonduunun Hatırlattıkları: Altındağ...

Gülşen İşeri

Karadağ Zamansız Hikâyeler kitabıyla okurun hafızasını yokluyor. Geçmişte en mutlu olan anılara bir bakın diyor; derken de kah mizah katıyor hikayelere kah hüzün, neşe... Kendi anılarından haber arkası anılara, bir gezide karşılaştığı göçmen hikayesine uzanan kitap bugüne de ayna tutuyor... 17 Kasım’da İstanbul Kitap Fuarı’nda ilk kitabını

imzalayacak olan Erhan Karadağ'la bir araya geldik; hem Zamansız Hikayeleri hem de geçmişin gazeteciliğini konuştuk.

Uzun yıllar televizyon haberciliği yaptınız. Anılar ve hikâyelerle geçen bir zaman... Şimdi onları “Zamansız Hikâyeler” adı altında bir kitapla okuyucuya sunuyorsunuz. Bu yola çıkışın hikâyesi, zamanı var mı?

Zamanı gelmiş galiba ki, kitap çıktı ortaya. Aslında yazıyla ilişkim çok uzun yıllar sadece haber metni yazmaktı. Sadece haber yazan bir gazeteciydim. Haber ya da belgesel nitelikli metinler yazıyordum. 2014'ün yaz aylarında Kafa dergisi için yazı istedi Candaş Tolga, “ne yazarsan” diyerek. Haberlerin dışındaki dünyadan, doğadan yazılar yazmaya başladım. Bir ay karavanla gezmenin inceliklerini, kamp yerlerini yazdım. Bir başka ay neredeyse herkesin içinde saklı olan motosiklet aşkını... “Ömür dediğin bir gündür, o da bugündür” manasına gelen gerçek öykülerle, haberlerden uzak şeyler yazdım. Eşekten düşen Nasrettin Hoca'nın “ben zaten inecektim” dediği gibi oldu biraz ama sonra hepten haberin dışında kaldım.

Zamana tanıklığınız, ‘an’ları kaleme alışınız nasıl oldu?

Bir ara çok eski, en az 40-50 yıllık bir stüdyo gördüm TRT genel müdürlüğünün ilk radyo binasında. Radyo piyeslerinin kaydedildiği, ortasında mikrofon olan bir odacık... Gezdim, inceledim, dokundum. Çocukluğumdaki “arkası yarın”larda, radyo piyeslerinde işittiğim bütün çay kaşığı sesleri, çalı çırpı hışırtısı, pencere gıcirtısı gözümün önündeydi. Stüdyonun zemininde kedi kumundan biraz büyükçe, bir iki metre çakıl taşlı toprak zemin vardı mesela. Okul radyosunda koşuşturan çocukların ya da atların ayak sesleri oradan geliyordu demek ki... Kürsü gibi garip bir şey duruyordu orada, tahta bir merdiven ve üzerinde çiviyle eğreti tutturulmuş camı sallanan pencere. Sadece hayal dünyamızla şekillenen bir yerdir radyo öyle değil mi? Piyesteki ahşap konağın avluya inen uzun merdiveni sadece 3 basamak hâlbuki. Arka tarafını paylaşmak istedim. Yazma ihtiyacım, o stüdyoyu tasvir etme arzusu gibi, an’ları zamanları görme biçimim. Kendi hayat öykümde veya tanık olduğum dünyada, karşılaştığım insanları, zamanları kıymetlendirme duygusuyla yazıyorum.

‘HÜZÜN FARK EDİLEN BİR ŞEY’

Bu hikâyeler bir yanıyla hüznü, bir yanıyla da neşeli... Biraz Erhan Karadağ'ın ruhunu yansıtıyor diyebilir miyiz?

‘...Piyesteki ahşap konağın avluya inen uzun merdiveni sadece 3 basamak hâlbuki. Arka tarafını paylaşmak istedim. Yazma ihtiyacım, o stüdyoyu tasvir etme arzusu gibi, an’ları zamanları görme biçimim. Kendi hayat öykümde veya tanık olduğum dünyada, karşılaştığım insanları, zamanları kıymetlendirme duygusuyla yazıyorum.’

Sadece fark ettiğimiz kederlerle, hüzünlendiğimiz olaylarla hatırlamıyor muyuz zaten insan olduğumuzu. Kararında bir neşe, yaşama sevinci nasıl kıymetli olabilir ki, hüzün olmasa etrafta... Neşe, mutluluk yaşanan bir şeyse, hüzün fark edilen bir şey galiba... Dikkat istiyor, empati istiyor. Bu duygularla ister mizah yapın, ister anı, ister öykü yazın, zaten adaletli ve merhametli bir pencereden baktırıyor sizi o duygu. Zamansız Hikâyeler kitabı çıktıktan sonra farklı tepkiler, güzel eleştiriler duydum, okudum. Ama bir arkadaşın kritiğiyle fark ettim, Kitap'ta öfke yok, kin yok. "Darbecisinden, siyasetçisine her türlü olumsuz karaktere rastlıyorsunuz ama onlara karşı bile şiddet, nefret yok" demişti. Kıymetlendirilen bu tarafıyla da ruhumu yansıtıyorsa, ne güzel... Ama öykülerin hepsi pembe öykü değil. Eleştiri, itiraz, altı çizilen haksızlıklar; şu hayatta karşılaşabileceğiniz birçok şey var kitapta.

Elbette her şeyi yazamam, bütün anılar yazılacak diyemeyiz, bazılarının yaşanması kâfi. "Zamansız Hikâyeler" bir belgesel çalışması değil, biyografi değil. Çok uzun zamandır küçük küçük notlar tutuyordum. Yazmaktan, hatırlamaktan keyif aldığım anıları ya da dertlendiğim öyküleri çıkarıp parlattım diyeyim.

Özellikle sizin gazeteciliğe başlama öykünüz ilk sırada; kendi hikâyenize dokunmak o günlere gitmek nasıl bir duygu?

Eski şarkıları, eski filmleri sevmek gibi. Hani dünya kirlendi, eskiden ne kadar güzeldi filan diyoruz ya; aslında biz kirleniyoruz; öğrendikçe, güçlendikçe, hayatla bağımız, dostlukla, doğayla ilişkimiz azalıyor. Boğaz'ın eski halini filmlerde görmek gibi görüyoruz çocukluğumuzu. Hikâyenin en başı, galiba en masum kaldığımız yer olduğu için o günleri ziyaret etmek keyifli. Hatta o günlerden gururla söz etmek, geçen yılı anlatmaktan, geçen haftaki bir olayı tarif etmekten daha kolay.

Pek çoğu tanıklıklarınız, yaşadıklarınız, haberin arka penceresi biraz da... Her bir hikâyenin zamanı yok. Bugünden bakınca bu zamansızlığı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Şöyle diyeyim o zaman, önce bu zamansızlık meselesini açalım. Aslında geniş bir zamanı anlatıyoruz değil mi. Her dönemin birbirine benzeyen yanları, olayları birbirini çağrıştırıyor. İçinde insan olan öykü, hangi zaman diliminde yaşanırsa yaşansın aynı öykü oluyor. Aynı öykü oluyor ama okuyan, çağına göre, görgüsüne, yaşına göre istediği gibi anlıyor; kendi evreniyle yorumluyor. İşte bu dönemin orta yaşı başka bir cins gibi farklı, başka bir dünyalı gibi zamansız...

Çocukluğumda Uzay Yolu diye bir dizi vardı. Kolundaki saatle konuşup, telefon gibi kullanıyordu mesela Kaptan Kirk. Mr Spock yaklaşınca kapı otomatik açılıyordu. Yok, daha neler diye izliyorduk dehşetle. Bir çağ dönümünü adım adım yaşadık, dakika dakika izledik.

Teknolojinin, dünyayı ve insanı evire çevire değiştirdiği, 50 yıl önce hayal edemeyeceğimiz, 50 yıl sonra anlayamayacağımız bir değişimin parçasıydık, izleyicisiydik, kendisiydik. Özetle biz daktiloya da şaşırırdık, sanal klavyeye de. Bizim kuşak için guguklu saat de mekanik dehaydı, üç boyutlu yazıcı da.

Yıllarınız televizyon haberciliğiyle geçti. 'Gazetecilik' yapılan zamanlardan geldiniz. Peki, şimdiyi sorsam?

Bugün gazetecilik yapmak kolay değil. Merkez medya dışında birkaç iyi mecra, bir iki platformda iyi insanlar haber yapmaya, doğruları aktarmaya devam ediyor. Sesler, haberler, o hayati bilgi kırıntıları elden ele, kulaktan kulağa dolaşılıyor da öyle haber alıyoruz çoğu zaman. Zamansız Hikâyeler'in 20-30 yıl sonra bir benzeri yazılacak olsa, bugünü anlatan; "Twitter'a bir şey yazdığı için işten atıldı", "Akademisyenlerin görevi o dönem güçlüyü haklı çıkaracak teoriler üretmekti", "Soru soran gazeteciyi salondan çıkardılar" gibi insan öyküleri olurdu galiba.

‘TÜRKİYE HİKAYESİ...’

Kitaptaki hikâyeler bir dönemi de anlatıyor. En azından hayal edebiliyoruz. Çağın tanıklık diyelim...

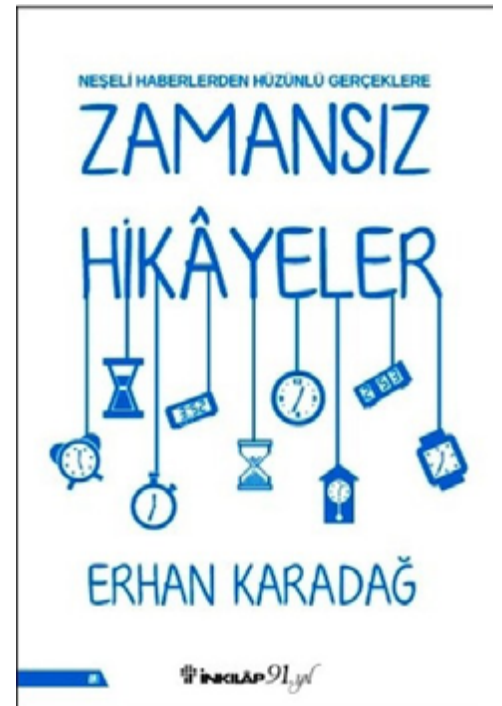
“Zamansız Hikâyeler” iyi-kötü, tam olmasa da bir Türkiye hikâyesi, öyküler haberler, hepsi gerçek. Yaşadıklarımı yazdım nihayet. Ama bugün hangi gazeteyi açarsanız açın, haberlerini gerçek sayın, az ya da çok gerçek sayın; oynanmış gerçek. O oynanmış gerçeklikte insan öyküsü yazmak da zor. Gazetecilik miş gibi yapılıyor, varmış gibi, soruyor muş gibi, ortaya çıkarıyor gibi. Gerçek gazeteciliği, bağımsız bağlantısız birkaç arkadaşla, patronsuz haberciler yapıyor. Türkiye niçin renklerini solduruyor, anlayamıyorum.

Kitapta çok renkli hikâyeler var, siyaseti bile renkli bir dille anlatıyorsunuz. Bugün anlatmanız pek mümkün değil gibi...

Soru sorulabiliyordu, hatta soru sorarak her düzeyde siyasetçi köşeye sıkıştırılabiliyordu. Şeffaf olmayanın, soru cevaplamayanın adı gizledikleriyle, sakladıklarıyla geçiyordu haberde. Başbakanların, bakanların yaptığı bir gaf-şaşkınlık, hata, döndüre döndüre yayınlanabiliyordu. Şimdi, hele de iktidar mensubu bir siyasetçinin ayağı tökezlesin, kameraman daha ofise dönmeden, danışmanından haber merkezine telefon gidiyor, “o görüntüyü kullanmayın” diye... Buradan nasıl bir dil, haber, kendisini okutturacak heyecanlı bir üslup çıkaracaksınız. Şu oldu, bu oldu, şunu sakladılar, biz ortaya çıkardık diyen kaç gazeteci kaldı. İktidarın gücünü kuşanıp ahkâm kesmek artık gazetecilik sayılıyor. Gerçeği, haksızlığı, usulsüzlüğü ortaya koymak değil; muhalefete ‘had bildirmek’ yorumculuk sayılıyor.

Aslında hayatın her alanında yaşanmaya başladı sözünü ettiğiniz durum. Bırakın renkli siyaset dilini, hayatın rengi de yok...

Tik tip siyaset, tek tip sanat, tek tip gazetecilik, tek tip insan... Kolay yönetebilmek için arzu ediliyor belki bu sıradanlık ama ülkede yaşayan herkese büyük haksızlık. Ya osun ya busun, o değilsen busun denmesi herkesi bir kampa kapattı. Ben morum, yeşilim diye bağırıyor kimse. Rengimizi gizler olduk. Çeşit çeşit yemeği, dansı müziği, farklı farklı giysisi, şivesi, işvesi olan bir ülke burası. İklimi, dağları, denizleriyle, bambaşka insani özellikleri kardeş yapan, aynı toplumun parçası yapan Türkiye niçin renklerini solduruyor anlayamıyorum. Karnaval gibi ülke, her kafadan bir ses çıkmasın diye grileştiriliyor. İşte bu grileşmeye direnmek, karşı çıkmak için çok önemli kültür sanat. Mizaha, sinemaya, tiyatroya, doğaya, hayatımıza, renkleri parlatarak sahip çıkacağız; renkleri fark ederek.

Zamansız Hikâyeler, Erhan Karadağ, 160 syf., İnkılap Kitabevi, 2018.

ETKİNLİK

GÜVENÇ DAĞÜSTÜN & BURÇIN BÜKE & MEHMET ERDEM

20 Kasım 2018

Saat: 20:30

Trump Kültür ve Gösteri
Merkezi,
İstanbul

ORANGE BLOSSOM

30 Kasım 2018

Saat: 22:30

Dorock XL Beşiktaş,
İstanbul

SCOTTISH ENSEM- BLE, GABRIELA MONTERO

30 Kasım 2018

Saat: 20:30

İş Sanat Kültür Merkezi,
İstanbul

ERKAN OĞUR & İSMAIL H.D.-PAGO PENA DA

02 Aralık 2018

Saat: 20: 00

CRR Konser Salonu,
İstanbul

ETKİNLİK

BIRSEN TEZER

04 Aralık 2018

Saat: 20:30

Zorlu PSM,

İstanbul

**ÇİNGENELER
ZAMANI MÜZİKALİ**

13 Aralık 2018

Saat: 20:30

MEB Şura Salonu,

Ankara

YASMIN LEVY

20 Aralık 2018

Saat: 21:00

Volkswagen Arena,

İstanbul

**FAZIL SAY TRUVA
SONATI**

22 Aralık 2018

Saat: 20:30

Volkswagen Arena,

İstanbul

YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR

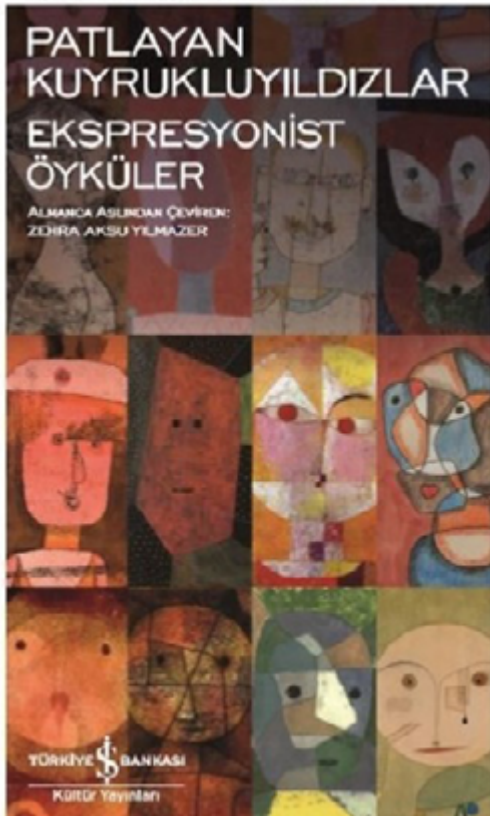
Milli Mücadele'de Türk ve Yunan Esirler 1919-1923

Yazar: Cemalettin Taşkiran

Yayınevi: İş Bankası Kültür Yayınları

Baskı Sayısı : 1. Basım

Sayfa Sayısı : 336

Patlayan Kuyruklu Yıldızlar- Ekspresyonist Öyküler

Yazar: Kolektif

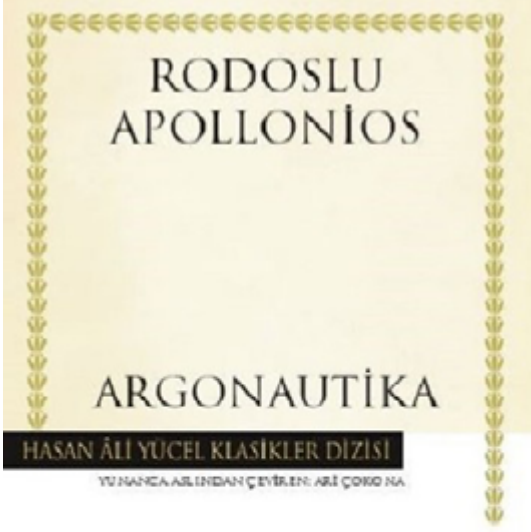
Söyleşi: Zehra Aksu Yılmaz

Yayınevi: İş Bankası Kültür Yayınları

Baskı Sayısı: 1. Basım

Sayfa Sayısı: 96

YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR

Argonautika

Yazar: Rodoslu Apollonios

Çevirmen: Ari Çokona

Yayınevi: İş Bankası Kültür Yayınları

Baskı Sayısı : 1. Basım

Sayfa Sayısı : 208

Sıradan Bir Gün

Yazar: Yekta Kopan

Yayınevi: Can Yayınları

Baskı Sayısı: 1. Basım

Sayfa Sayısı: 184

YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR

Kumandanı Öldürmek

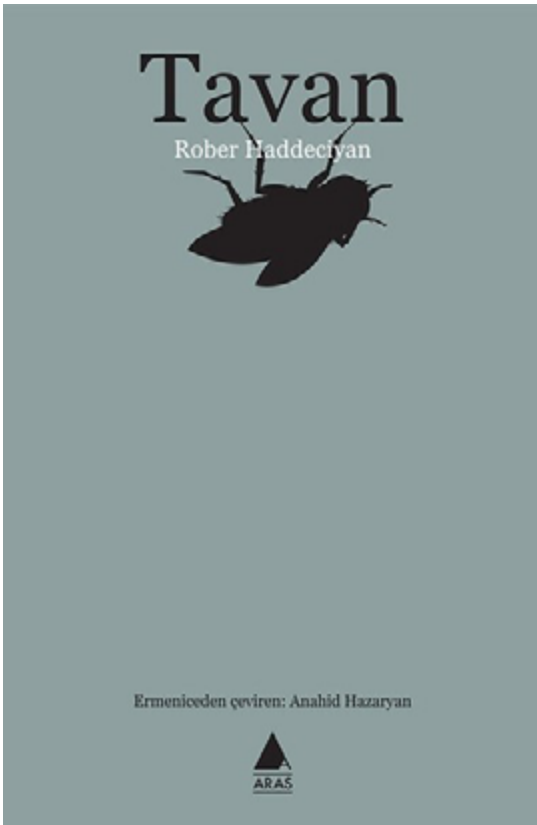
Yazar: Haruki Murakami

Çevirmen: Ali Volkan Erdemir

Yayınevi: Doğan Kitap

Baskı Sayısı: 1. Basım

Sayfa Sayısı : 848

Tavan

Yazar: Rober Haddecian

Çevirmen: Anahid Hazaryan

Yayınevi: Aras Yayıncılık

Baskı Sayısı : 1. Basım

Sayfa Sayısı : 208

YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR

Dirilen Öfke

Yazar: **Richard K. Morgan**
 Çevirmen: **Aslıhan Kuzucan**
 Yayınevi: **İthaki Yayınları**
 Baskı Sayısı : **1. Basım**
 Sayfa Sayısı : **584**

Psikomitoloji: İnsanı Öykülerinde Aramak-1

Editör: **M. Bilgin Saydam, Hakan Kızıltan**
 Yayınevi: **Kırmızı Kedi Yayınları**
 Yayınevi: **İthaki Yayınları**
 Sayfa Sayısı: **248**

YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR

ferit edgü

KİMSE

ALFA

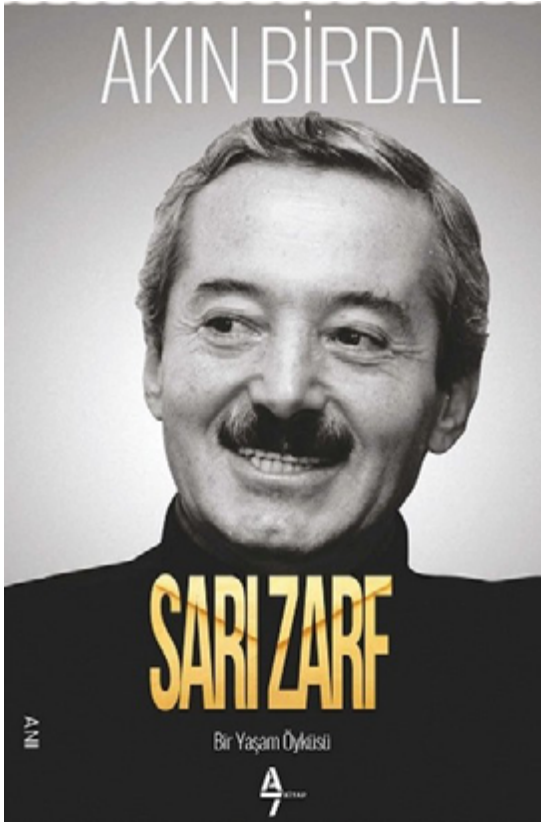
Kimse

Yazar: **Ferit Edgü**

Yayınevi: **Alfa Yayıncılık**

Baskı Sayısı : **1. Basım**

Sayfa Sayısı : **166**

Sarı Zarf

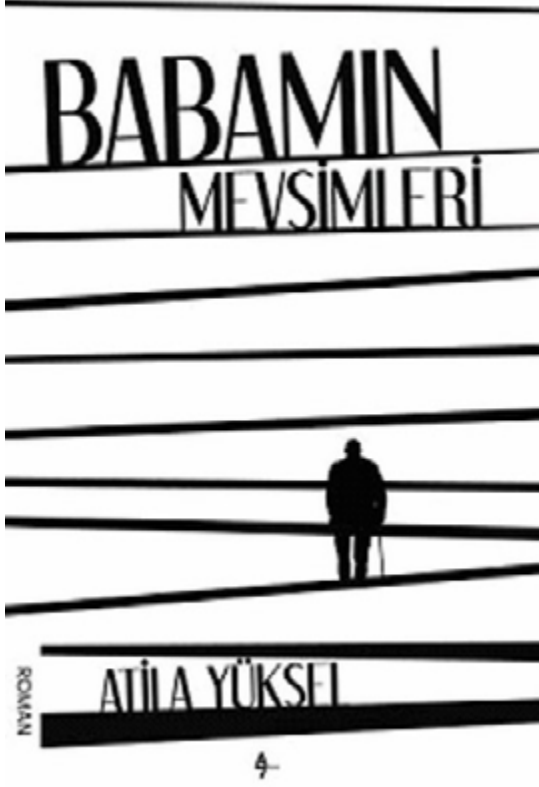
Yazar: **Akın Birdal**

Yayınevi: **A7 Kitap**

Baskı Sayısı **1. Basım**

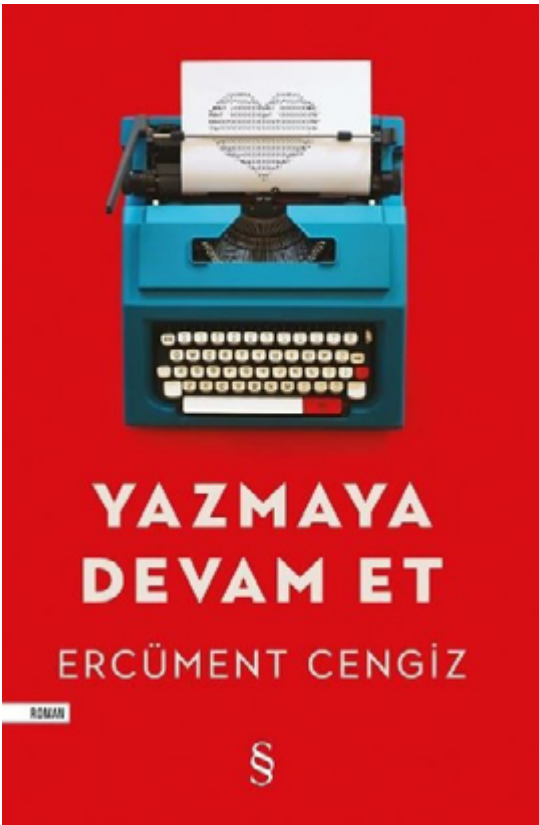
Sayfa Sayısı : **392**

YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR

Babamın Mevsimleri

Yazar: **Atila Yüksel**
 Yayınevi: **A7 Kitap**
 Baskı Sayısı: **1. Basım**
 Sayfa Sayısı: **338**

Yazmaya Devam Et

Yazar: **Ercüment Cengiz**
 Yayınevi: **Everest Yayınları**
 Baskı Sayısı: **1. Basım**
 Sayfa Sayısı: **383**

YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR

Tarihsel Süreç İçinde **DÜNYA EKONOMİSİ**

Tarihsel Süreç İçinde Dünya Ekonomisi

Yazar: Mahfi Eğilmez

Yayınevi: Remzi Kitabevi

Baskı Sayısı : 1. Basım

Sayfa Sayısı : 208

Emeğin Şövalyeleri

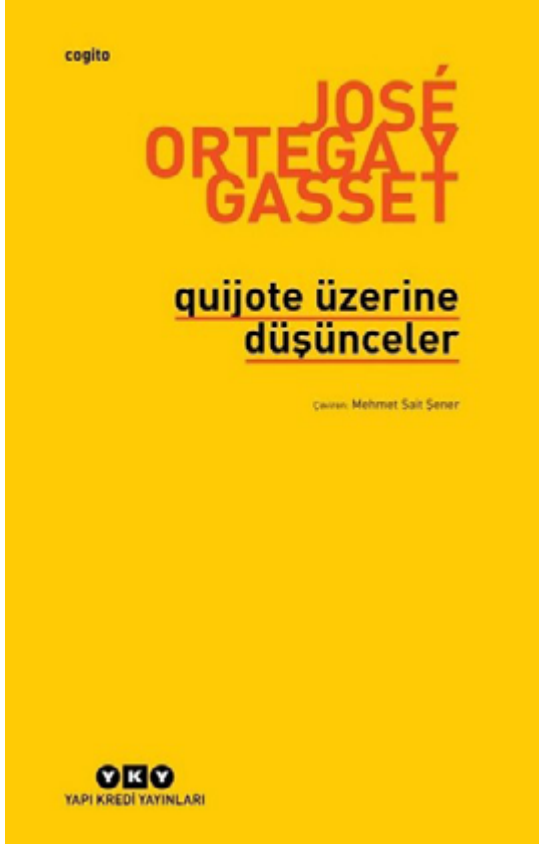
Yazar: Nazım Alpman

Yayınevi: A7 Kitap

Baskı Sayısı : 1. Basım

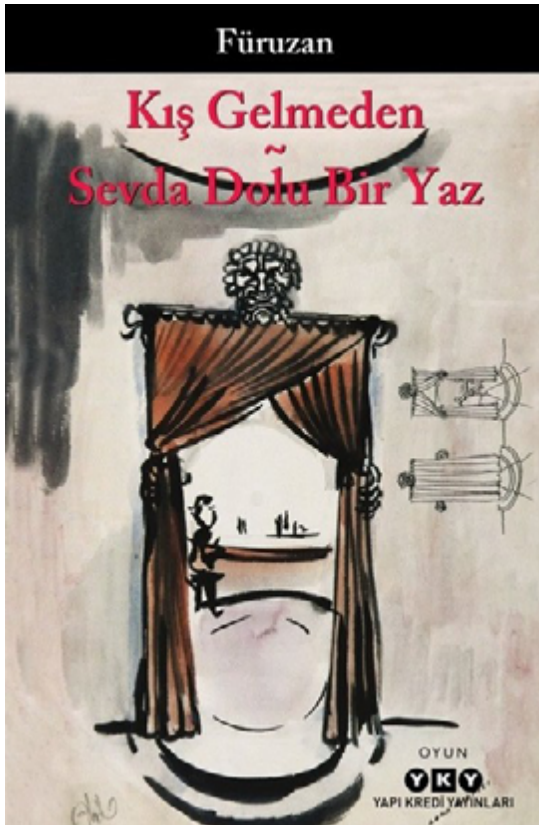
Sayfa Sayısı : 224

YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR YENİ ÇIKANLAR

Quijote Üzerine Düşünceler

Yazar: Jose Ortega Y Gasset
 Çevirmen: Mehmet Sait Şener
 Yayınevi: Yapı Kredi Yayınları
 Baskı Sayısı : 1. Basım
 Sayfa Sayısı : 104

Kış Gelmeden Sevda Dolu Bir Yaz

Yazar: Füzûzan
 Yayınevi: Yapı Kredi Yayınları
 Baskı Sayısı : 1. Basım
 Sayfa Sayısı : 116

ÇOK SATAN KİTAPLAR

EDEBİYAT

1. Suç ve Ceza

Fyodor Mihayloviç Dostoyevski, Türkiye İş Bankası Yayınları

2. Göçüp Gidenler Koleksiyoncusu

Şermin Yaşar, Doğan Kitap

3. Fahrenheit 451

Ray Bradbury, İthaki

4. Olağanüstü Bir Gece

Stefan Zweig, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları

5. Şeker Portakalı

Jose Mauro De Vasconcelos, Can Yayınları

6. Bilinmeyen Bir Kadının Mektubu

Stefan Zweig, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları

7. Hayvan Çiftliği

George Orwell, Can Yayınları

8. Satranç

Stefan Zweig, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları

9. Simyacı

Paulo Coelho, Can Yayınları

10. Kürk Mantolu Madonna

Sabahattin Ali, Yapı Kredi Yayınları

11. 1984

George Orwell, Can Yayınları

12. Fareler ve İnsanlar

John Steinbeck, Sel Yayıncılık

13. Bir Çöküşün Öyküsü

Stefan Zweig, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları

14. Körlük

Jose Saramago, Kırmızı Kedi

15. Ay Işığı Sokağı

Stefan Zweig, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları

ÇOK SATAN KİTAPLAR

EDEBİYAT DIŐI

1. Mustafa Kemal

Yılmaz Özdil, Kırmızı Kedi

2. Momo

Michael Ende, Pegasus Yayınları

3. IKIGAI - Japonların Uzun ve Mutlu Yaşam Sırrı

Hector Garcia, Francesc Miralles, İndigo Kitap

4. Gazi Mustafa Kemal Atatürk

İlber Ortaylı, Kronik Kitap

5. Bağırmanın Çocuklar

Hatice Kübra Tongar, Hayy Kitap

6. Bağırmanın Anneler

Hatice Kübra Tongar, Hayy Kitap

7. 21. Yüzyıl İçin 21 Ders

Yuval Noah Harari, Kolektif Kitap

8. Ustalık Gerektiren Kafaya Takmama Sanatı

Mark Manson, Butik Yayıncılık

9. Hayvanlardan Tanrılara Sapiens

Yuval Noah Harari, Kolektif Kitap

10. Seninle Başlamadı - Kalıtsal Aile Travmaları

Mark Wolynn, Solo Unitas

11. El Vedud

Tuğçe Işınsu, Feniks Kitap

12. Eğitim: Bir Kitle İmha Silahı

John Taylor Gatto, Edam

13. Saklı Seçilmişler

Soner Yalçın, Kırmızı Kedi Yayınevi

14. Değişim Sürecinde Türkiye

Mahfi Eğilmez, Remzi Kitabevi

15. Zamanın Kısa Tarihi

Stephen Hawking, Alfa Yayıncılık

Y. Kemal

gazete duvaR. 'dan oku

4.

[Feminist bir dünya hayal et!](#)

9.

[Bir şifa kaynağı olarak su](#)

11.

[Eyüp Aygün Tayşir: İnsandan kahraman olamayacağını tarih öğretti](#)

18.

[VakıfBank Kültür Yayınları yayın hayatına başladı](#)

21.

[Metin Aydın'ın 'Huzursuz Metinler'i](#)

24.

[Akın Birdal: Benim Sarı Zarf'ımın hikayesi başka!](#)

31.

[Erhan Karadağ: Muhalefete 'had bildirmek' yorumculuk sayılıyor](#)

38.

[Yeni Çıkanlar](#)

